

ARGENTINAI MAGYAR HÍRLAP

Ifjúsági rovattal

L. Monteverde 3132
(1636) Olivos
Bs. Aires - Argentina

PERIÓDICO HÚNGARO DE LA ARGENTINA
CON SECCIÓN EN CASTELLANO

III. évf. 26. sz.
2007. MÁJUS
(LXXVIII. évf. 15.832. sz.)

Stirling György (Eger):

Az Európai Unió fél évszázada

Március 25-én ünnepelte 50. születésnapját az Európai Unió Rómában, azon a helyen, ahol 1957-ben ugyanezen a napon írta alá a hat alapító tagállam - NSZK, Franciaország, Olaszország és a három Benelux-ország (Belgium, Hollandia és Luxemburg. Szerk.) - az **Európai Gazdasági Közösség** (Comunidad Económica Europea, CEE. Szerk.) életre hívásáról szóló megállapodást. Mert akkor még ez volt a neve annak a gazdasági összefogásnak, amelyből több fejlődési fázison keresztül és hatszori bővülés után létrejött mai formájában az Európai Unió. Tulajdonképpen már az EGK is egy fejlődés eredménye volt, amely elődjéből, az 1951-ben Párizsban létrejött Európai Szén- és Acélközösségből (közkeletű nevén: Metálunió, Comunidad Europea del Carbón y del Acero) alakult ki, amelyet a békekötés utáni első közös gazdasági kezdeményezésként a **lerombolt, háborúsújtotta földrészt újjáépítésére** szervezett meg a fenti hat ország. Amikor ez beváltotta a hozzáfűzött reményeket, hat év múlva keresztelték át és írták alá Rómában az EGK - azaz a közös piac - alapító okmányát.

A Plénum gyűlése Rómában

az **Európai Egyesült Államokat**. Az európai egység megszületésénél bábáskodó „alapító atyák” közül érdemes még megjegyezni Alcide De Gasperi olasz és Paul-Henri Spaak belga miniszterelnök nevét.

Az 1957-ben aláírt római szerződés nemcsak megerősítette a tagállamok szén- és acéliparának akkor már évek óta jól működő közös irányítását, hanem kimondta a **teljes vámuniót**, megnyitotta a határokat az **árúk, a szolgáltatások, a munkaerők és a tőke szabad áramlása** előtt, végül bevezette a **közös mezőgazdasági, közlekedési és kereskedelmi politikát**. Az idő múlásával, a hatvanas évek végére az akkor már tizenkét tagúra növekedett Európai Gazdasági Közösségben a gazdaság szempontjai mellett mind több **hangsúlyt kap a politika**, s ekkor merül fel a névváltoztatás igénye. 1967-ben elhagyják nevéből a „Gazdasági” jelzőt és marad az „Európai Közösség”. 1992. február 7-én a hollandiai Maastrichtban fogalmazzák meg a tagállamok a zavartalan működéshez szükséges alapelveket s ez újabb fordulatot hoz az EK életében: a **Maastrichti Szerződéssel** létrejön az Európai Unió, amelynek a konferencia döntése alapján lesz közös pénze és megteremtí az adminisztratív szervek, az Európai Tanács, az Európai Parlament, az Európai Bizottság és a többi hivatalok működési feltételeit Brüsszelben, illetve Strasbourgban és Luxemburgban.

A közös piac megteremtése óriási lépés volt az összeurópai béke és egység megvalósulása felé. Ezt a kezdetben utópisztikus álomnak tűnő célt a páneurópai mozgalom tűzte zászlajára még az I. Világháború után. A szép tervek már a két világháború közt eltelt két évtized alatt elsorvadtak és végképp elsodorta azokat az a nacionalista hullám, amely a harmincas évek végén újabb, még pusztítóbb világegést hozott az emberiségre. De mintha ennek keserű tanulságai gondolkodásra készítettek volna néhány vezető politikust: amint elhallgattak a fegyverek, Európa több országában egy időben merült fel az igény arra, hogy a földrészt vezető hatalmainak megoldást kell találniuk arra, hogy egyszer s mindenkorra kiküszöböljék a háború lehetőségét, és közös összefogással láthassanak hozzá a jóléti társadalom megteremtéséhez.

Hogy az európai béke megszilárdulhasson, ahhoz elsősorban a kontinens két vezető hatalmának - **Német- és Franciaországnak** - **kellott megtalálnia egymással a közös hangot**, mert kettőjük rivalizálása okozta az utolsó évszázadok minden fegyveres konfliktusát. Két államférfi érdeme, hogy az öslelenségek szót értettek egymással, és az ellentéteket félretéve a megegyezés útjára léptek: Konrad Adenauer és Robert Schuman voltak azok a politikusok, akik felülemelkedtek a nacionalista sérelmeken, és történelmi kézfogásukkal megpecsételték népeik barátságát. Ezzel nemcsak az európai közösség alapjait rakták le, ami a német és francia nép szövetsége nélkül sohasem jöhetett volna létre, de olyan perspektívákat nyitottak meg az egész kontinens előtt, amelyekre még nem volt példa a történelemben.

Hogy a páneurópai gondolat testet ölthetett, abban hervadhatatlan érdemei vannak a kevésbé ismert nevű báró Richard Coudenhove-Kalergi (1894-1972) osztrák politikusnak: 1923-ban ő vetette papírra elképzeléseit a páneurópai mozgalomról, és egész életében az európai megbékélésért dolgozott. Sokat tett a II. Világháború befejezése után Európa egyesítéséért Winston Churchill, aki 1946-ban a zürichi egyetemen tartott beszédében először fogalmazta meg célként

Tollas Tibor:

MINDSZENTY

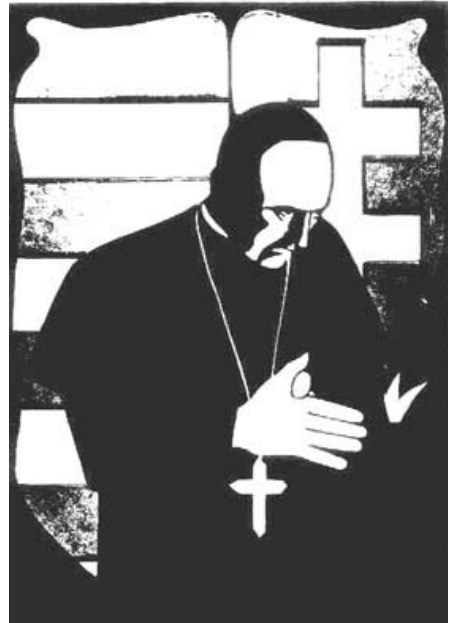
Lassú tűzhalál lett magányod,
törpék fölé nőtt óriás.
Fáklyánk voltál, látványos fárosz,
ma hamukban izzó parázs.

Kétoldalt szítják még a lángot
kegyetlen inkvizítorok:
Róma - Bizánc közt állsz, mint vádlott,
máglyából néma vád lobog.

Diplomaták és börtönőrök
tanácsa, kegyes püspökök -
ármány, átlátsz Mesteredre:
nem Róma, csak Krisztus örök.

Kenyér és cirkusz kell a népnek,
a vértanúk veszélyesek,
- Híttelenek, vagy keresztények,
készül az alku, féljetekek! -

Üzennéd fogoly-társaidnak:
Mária népe tetszhalott.
Szobrodat kősziklából vésik,
Igazolnak a századok.

Balogh Zoltán grafikusművész

Idézet Mindszenty József Emlékirataiból

(1974. Toronto, Kanada. Lejegyezte: Czékus Jób)

1948. december 26-án tartóztatták le az esztergomi primási palotában Mindszenty (Pehm) József érseket (Cseh Mindszenty, 1892. március 29. - Bécs, 1975. május 6), Magyarország bíboros hercegprímását. **Ekkor kezdődött hosszú kálváriája.**

„December 26-án du. 5 órakor irodaigazgatóm kísért le a kertbe, utolsó sétámra... Szent István vértanú ünnepén este vesznek őrizetbe. Bejönnek az érseki palota udvarába. Nagy zajjal betörnek a házba, s erős léptekkel jönnek felfelé elsőemeleti lakásomhoz. Este fél kilenc van. Én vacsora óta az imazsámolyomon térdelek, imádkozom és elmélkedem. Hirtelen kitérül az ajtó, és azon Décsi lép be elsőnek. Megáll előttem:

- Azért jöttünk, hogy letartóztassuk őnt!
Ugyanakkor 8-10 rendőrtiszt nyomul Décsi után a szobába, és amikor a rendőralvezredes szavai elhangzanak, minden oldalról körülfognak. Amikor a letartóztatási engedélyt kérem tőlük, nyeglén odavetik, hogy nekik erre nincs szükségük. Amikor pedig a bíboros különleges nemzetközi jogállására utaltam, Décsi fölünyesen veti oda, hogy hazaáruoljátok, kémekeket és valutaüzéreteket a demokratikus rendőrség akkor is kézre keríti, ha valaki bíborosi palástban van. Felszólított, hogy induljak velük.

bizottságában elhúzódo vitákkal telt az idő, a döntéshozók között illetékességi ellentétek támadtak és nehézkesen ment az uniós pénzek kifizetése is. Egyre jobban hiányzott egy olyan alapokmány, amely minden kérdésre világos és egyértelmű választ ad, mert a Maastrichti Szerződés már nem felelt meg az új követelményeknek. Már évekkel előbb döntés született arról, hogy kidolgozzák az EU alapokmányát és egy arra kijelölt bizottság meg is szövegezte azt, azonban több tagország - mások mellett éppen két alapító: Franciaország és Hollandia - a mai napig sem fogadta el. Hiába ratifikálta eddig már a tagok többsége, az elutasítók miatt nem léphetett életbe az alkotmány, és az **Unió alapokmány nélkül működik**. Ugyanílyan huzavona játszódtott le a 2007-2013-as költségvetés megszavazása körül és azt is csak félmegoldásokkal tudták tető alá hozni. Nehéz lett volna tagadni, hogy az **Unió válságban van** és az euroszeptikusok már szétesését jósolták. Szerencsére ez azért sem következett be, mert az ötvenedik évforduló közeledtével senki sem akart ünneprontó lenni és az érdekeltek minden ellentétet a szőnyeg alá söpörtek.

Folyt. a köv. oldalon

Nem ellenkeztem. Kivettem a szekrényből a télikabátomat. A folyosón is szoros gyűrű vesz körül... De édesanyám kilépett a vendégszobából, mert hallotta, hogy nagy zajjal visznek át a folyosón. Felsikolt.

Visszaingulok, hogy elbúcsúzzam tőle. Nem akarnak engedni. Most azonban kitépem magam a rendőrgyűrűből, visszamegyek édesanyámhoz.

- Hová visznek édes kisfiam? Én is megyek. - Csitítom, nem lehet.

Aztán eltuszkolnak mellőle, és már sodornak is magukkal a kapualjba. Hatalmas, lefüggönyözött autóbájt lettenek. A kocsivezető mellett is és mellettem is állig felfegyverzett rendőrök ülnek. Így visznek el éjjel érseki székvarosomból Budapest felé...

Magamhoz veszek egy töviskoronás Krisztusképet is, ezzel az írással: **Legyőzve győz.** - Megjötték gyűlölöim, akik nálam erősebbek. Rám támadtak az én gazdaszomszompon (Zsolt. 17, 18-19). Ez az éjszakai óra a sötétség hatalmáé (Luk. 22,53).

Az Andrassy út 60-nak is megvannak a maga vérszomjas basái. Köztük is első helyen Péter Gábor altábornagy áll.

(De ez már egy másik történet.)

A TARTALOMBÓL: MELLÉKLET ANGELICA!

- Március 15. a Nagykövetségen ..... 2.o.
- Az Egyház és a zene (Kurucz L.) ..... 3.o.
- Sisa István (Magyaródy Sz.) ..... 3.o.
- 200 éve halt meg Révai Miklós ..... 3.o.
- Ismerjük meg Brazíliát ..... 4.o.
- Erdély: Valóságos ökumené ..... 4.o.
- Mennyire érdeklődnek irántunk? ..... 4.o.
- MAGYARORSZÁGI HELYZET ..... 5.o.
- HŐSÖK NAPJA a Chacaritán ..... 5.o.
- Árvíz Santa Fében ..... 6.o.
- Mi Történt ..... 7.o.
- KALÁKÁRÓL ..... 6.o., 7.o. és HUF I.
- Mindszenty irodalom - HKK ..... HUF I.
- Budapest - con ojos argentinos ..... SP I
- Születésnapok - Cumpleaños ..... SP II
- Cartas de Lectores ..... SP II
- KALÁKA noticias ..... SP II y III
- La identidad europea cristiana ..... SP III
- ESEMÉNYNAPTÁR ..... SP IV

1848. március 15-e 159. évfordulója a magyar Nagykövetségen

Rendhagyó beszámoló egy kedves ünnepségről, meglepetéssel

Március 17-én délben, ünnepi hangulatban érkezett a meghívottak serege a Nagykövetségre. Miért volt ez az ünnepség kedves, sőt meglepetéstől sem mentes? Lássuk.

Józsa Mátyás nagykövet röviden beszélt az évforduló értelméről, fontosságáról, a nagykövet házaspár két gyermeke vers olvasásával közreműködött, és jött a koncert: Panzone Benedek Inés a nála megszokott tehetséggel mutatott be zongorán néhány, az alkalomra szabott indulót, a Coral Hungaria férfikórusának egy része katonanótákat adott elő, igen élénken és hangulatosan. A csoport doyenje külön megrázó szavallattal ajándékozta meg a számos közönséget, amely nagy figyelemmel kísérte a nívós előadást és azt nagy tappsal hálálta meg.

Zongoránál: Panzone Benedek Inés, asztal b.-j.: Fóthy Gyuszkó, Dombay Jenci, Benkő Laci, hátul: Xavier Fernández, Kiss Péter, Martín Sacco

Kérdemelték a tapsot!

Majd érkezett a meglepetés: Dr. Bács Zoltán 1. tanácsos fölolvasta a Magyar Köztársaság Elnöke hivatalos üzenetét, miszerint a kolóniánkhöz tartozó néhány nevezetes személyiség kitüntetését érdemelt ki a különböző szakterületeiken végzett

kiváló munkásságukért (a fölolvastott megindokolásokat kivonatosan közöljük.)

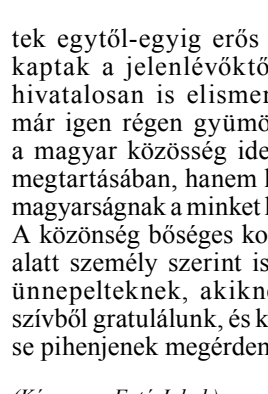

Elősorban „a magyar zene-kultúra kutatásában, ápolásában és argentinai népszerűsítésében szerzett multhatatlan érdemeket” kifejtett **Leidemann Sylvia** megkapta a **Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztjét**

„Sportolói pályafutása során elért kimagasló eredményeinek, hazai, regionális, kontinentális és világversenyeken megszerzett érdemeinek” köszönhetően a **Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjét** adományozták **Szabó Évának**.

„A **Hungária Klubnak** a magyar nemzeti identitás megőrzésében, a kulturális élet fenntartásában és fejlesztésében játszott szerepe előmozdítása, a magyar közösség összetartozásának fenntartása és erősítése, több évtizedes áldozatos munkássága elismeréseként” a **Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje** kitüntetését adományozták **Zöldi Márton** Hungária elnöknek.

„Hosszú tanári pályája, a magyar nyelvi kultúra terjesztését célul tűző életpályája, az argentinai magyar közösség nyelvi ismereteinek fáradhatatlan gondozása és gyarapítása érdekében végzett tevékenysége elismeréseként” a **Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt** kitüntetését adományozták **Benedek Lászlónak**.

(Képanyag Fotó Jakab)

A kitüntetettek egytől-egyetlen erős és őszinte tapsot kaptak a jelenlévőktől, hiszen a most hivatalosan is elismert tevékenységük már igen régen gyümölcsözőt nemcsak a magyar közösség identitás-ápolásának megtartásában, hanem hírnevet szerzett a magyarságnak a minket környező világban. A közönség bőséges koktélt elfogyasztása alatt személy szerint is gratulálhatott az ünnepletteknek, akiknek ezennel mi is szívből gratulálunk, és kérjük őket, ezentúl se pihenjenek megérdemelt babérjaikon!

(HKZS)

AZ EURÓPAI ÚNIÓ... folyt. az 1. oldalról

Ne legyünk hát mi sem ünneprontók s inkább szóljunk néhány szót arról a két születésnap ünnepségről, amelyeken az Unió alapítására emlékeztek a tagok. Az első március 24-én Rómában, a Római Szerződés aláírásának helyszínén zajlott le és a hivatalos rész a 27 EU-tagország parlamenti elnökeinek emlékülése volt.

Igy ünnepeit a nép Rómában...

Róma népe és a tagországokból meghívott ünneplő közönség, köztük számos zenész, előadóművész és táncos stílszerűen a Forum Romanumon és a Capitolium tővében felépített Európa-faluban ünnepeit: Emma Bonino olasz EU-miniszter és a huszonhetek nagykövetei nyitották meg a nemzetek pavilonjaiból álló színes falucskát, amelynek utcáin késő estig hullámozt a vidám tömeg, miközben egymást váltó német muzsikások, ír zenészek, skót dudások, cseh fúvósok, görög táncosok, olasz zenekarok és magyar népi együttesek műsorai szórakoztatták az egybegyűlteket. Rómában az európai kultúra ünneplésére helyezték a hangsúlyt, a politikát Berlinre hagyták. Az olasz ünnepségsorozat csúcspontja annak a rendkívüli kiállításnak a megnyitása volt, amely a Quirinale elnöki palotában az európai művészet remekműveit mutatja be a 27 tagországból. Magyarországot Csontváry Koszta Tivadar Magányos cédrus című csodálatos festménye képviseli.

Másnap Berlinben ünnepeit a politikusok: az Európai Unió 27 vezetője a Német Történelmi Múzeum impozáns átriumában, kék drapériával bevont emelvényen tartotta ünnepi ülését, amelynek az emlékezésen kívül egyetlen napirendi pontja volt: az ülést megelőző munkaebéden megfogalmazott **Berlini Nyilatkozat** elfogadása és aláírása. A mindössze kétoldalas okmányt Angela Merkel német kancellár, mint soros EU-elnök, José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke és Hans-Gert Pötering, az Európai Parlament elnöke látta el kézjegyével. Jelképek tekinthető az a gesztus, hogy az 50 évvel ezelőtt született Római Szerződés egyetlen még ma is élő aláírója, Maurice Faure egykori francia államtitkár a Berlini Nyilatkozat alá is odaírhatta a nevét...

Az aláírási aktus után Angela Merkel német kancellár ünnepi beszédét azzal kezdte, hogy hároméves volt a Római Szerződés aláírásakor és hétéves múlt, amikor felhúzták a berlini falat. Akkor nem is remélte, hogy valaha eljuthat Nyugat-Berlinbe, és lám, ma itt ünnepeit. Merkel **szimbolikus jelentőséget** tulajdonított annak, hogy az új európai egységokmány **a két évtizede még megosztott Berlinben** születhetett meg. Ugyanakkor az évforduló jelentőségének hangsúlyozása mellett nem hallgatott a még megvalósítandó feladatokról sem. „Az alapító atyák 50 évvel ezelőtt egy álmot váltottak valóra, amely megváltoztatta az évszázados háborúk sújtotta Európát. Nekünk ezt az álmot kell megőriznünk, hogy továbbadhassuk azt a következő nemzedékeknek.” Kitért arra, hogy az Unió jövője múlik azon, mennyire tudják új tartalommal megtölteni az európai együttműködést, és hogyan tud megfelelni az Unió az új kihívásoknak. „**A világ nem vár Európára**, más térségek lélegzetelállító sebességgel fejlődnek” - mondotta.

...és Berlinben

Végül figyelmeztetett arra, hogy „történelmi mulasztás” lenne, ha nem sikerülne megújítani az alapokat, ami alatt az unió alkotási ratifikálását értette, mert - tette hozzá - így lehet majd az európai intézményeket hatékonyabbá és emberközelibbé tenni. Angela Merkel beszéde végén **hitet tett a legfőbb közös európai értékek** s azok közül elsősorban a zsidó-keresztény gyökerek mellett is, mintegy pótolni akarván azt, ami a nyilatkozatból némi vita után végül is kimaradt. (XVI. Benedek pápa ezt a mulasztást súlyos hibának minősítette és élesen bírálta, hogy **a dokumentum nem említi Istent és Európa keresztény gyökereit.**) (I. SP. III. Szerk.)

A berlini jubileumi üléssel új korszakot kezdett az Európai Unió, amelynek most lesz alkalma bizonyítani, hogy képes a megújulásra. (Kiemelések tőlünk. Szerk.)

Illusztris látogatók

Március végén két érdekes vendéget fogadtunk. Gazda József, a Székely Nemzeti Tanács alelnöke élettársa Bernád Ilona kíséretében látogatott Dél-Amerikába. Látogatásának célja: adatokat gyűjteni újabb, készülő könyvéhez, kiegészítésképpen a már kiadott 1. kötetnek: *A tűz októbere. - 1956 magyar sorokban.* (Ismertette Görömbei András, kiadta Püski Sándor). (I. HKK-jegyzék SP.IV.)

Gazda József egy személyben történész, író és politikus. Erdély mai politikai harcában szívvel és lélekkel részt vesz. A Hungáriában március 24-én tartott előadásában Erdélynek tragikus történetét ecsetelte 1920-tól napjainkig. Az „értelmes nacionalizmusnak” híve, mert a mi hibáinkat is elismeri, de minden szaván érezhető volt, hogy őszintén szereti a szülőföldjét és annak népét.

Szomorú volt hallani a románosításnak taktikáját. Még bántóbb volt hallani, hogy akik az ellenállás természetes vezérei, nem értenek egyet, hanem két malomban örömlnek. Pedig autonómiát csak erősen összetartva remélhetünk. Sajnos az EU-tól nem várhatunk megoldást! Brüsszelben csak országokat tartanak számon, nem a nemzeteket, nem az országok lakosait.

Két levél... (képet l. 6.o-on.)

(Gazda József levelét kivonatosan közöljük):

Kedves Barátaim!

Kiseb bökkenökkel szerencsésen hazaérkeztünk április 4-én Kovásznára. Itt ezer gond várt, ezért kis késéssel megy ez a hírt vivő levél.

Dél-Amerika mindhárom országában (Brazília, Uruguay és Argentína. Szerk.) tett látogatásunk nagyon jól telt, irántunk való emberséget, melegéget éreztünk, s magyarság-érzésünk nemhogy kopott volna, még meg is erősödött. Olyan szép megnyilvánulásokat hallhattunk, amiket elfeledni nem is lehet. Így megállapíthatom: igaz magyarok élnek a messzi kontinensen, akik sokszor megindítóan szép példákat szolgáltatják a nehéz harcnak, küzdelemnek, hogy gyermekeiket, unokáikat, dédunokáikat megtarthassák. Még az úkunokákat is, mert - ritka ugyan - de negyedik-ötödik generációs magyar, magyarul is érző-tudó fiatalokkal is megismerkedhettünk. Hogy ez így történt, köszönjük mindenkinek, aki velünk bajlódott, tett értünk, vagy aki magánokra mondta sorsát, emlékeit. Az új anyagunkról mindketten úgy érezzük nagyszerű, s mi mással hálálhatnánk ezt meg, mint leendő könyveinkkel. Nekem ezzel javarészt lezárult a Szétszórátottságban - Magyarok a nagyvilágban témájú könyvem anyaggyűjtése, most már csak a feldolgozása és a könyv megszerkesztése, megírása van hátra. Hiszem, hogy a látélet, amelyet majd a világ magyarságáról adok, hiteles lesz, és bár sok drámaiság is lesz a kötetben, felemelő is lesz. Hisz ti, magyar testvéreim, itt-ott a nagy-világban, így a Dél Keresztje alatt is jó nevet, mondhatni dicsőséget szerzettetek népünknek, a ti véretekkel,

magyar tehetségünkkel frissítitek-gazdagítjátok az új hazákat, az ott élő népeket!

Még ha nagy is ennek az ára - hiszen nagyon nagy ár az oly csodálatos és drága nyelvünk elvesztése -, a történelem hozta ezt így, és a mi feladatunk, hogy amíg vagyunk, küzdjünk ellene. Ezt teszitek is! (...) Amíg vagyunk, mi is tartjuk a tenyerünket a Tisza, a Duna, a Maros és Olt áradó vizei sodrásának.

Kedves Barátaink! Köszönjük, hogy veletek lehettünk, s mindenkit várunk, hogy ami erőnkől telik, azzal a kevéssel is valamit viszonyozunk abból a sokból, amit értünk tettetek. Erdélyi hazánk, Kárpát-hazánk, otthonaink várnak benneteket. Szeretettel: Gazda József

És íme egy kedves válasz egy harmadgenerációtól:

Kedves József!

Igazán megható volt leveledet elolvasni! Az argentinai magyar fiatalok nevében meg akarom köszönni Nektek, hogy ilyen nemes cél után jártok! Lehet, hogy sok fiatal nem is méri fel ennek fontosságát! De a közeljövőben majd ránk fog kerülni a sor, hogy a magyarságot ápoljuk és tovább is adhassuk a következő generációknak. E könyvetek segíteni fog abban, hogy ismertebb legyen a dél-amerikai és a világ több részén élő magyarság, és ezáltal szorosabb kapcsolatot teremtsünk a Kárpát-medencei magyarokkal (ami lényeges a fennmaradásra!)

Jó érzés, hogy ránk is gondolnak néha az „otthoni” magyarok. Ezért nagyon szépen köszönjük!

Sok erőt, és sikeres könyvkidrást kívánunk, szeretettel Bonapartian Edí

Kurucz László:

AZ EGYHÁZ ÉS A ZENE

XVI. Benedek pápa a közelmúltban nagy jelentőségű enciklikát tett közzé, amelyben 3-4 nagyon fontos kérdésben szögezte le a Katolikus Egyház jelenlegi álláspontját. A konzervatív hangnem nem keltett nagyobb meglepetést, hiszen a pápa több alkalommal is kifejtette nem éppen haladó nézeteit az Egyház és a világ kapcsolatában.

Itt most az enciklika egyetlen témájával kívánok foglalkozni, amely az egyházi zene terén a gregorián és palestrinai (*) ún. „hivatalos” egyházi zenestílust igyekszik ismét előtérbe helyezni. Bizonyos értelemben kritikát is gyakorol a templomokban egyre inkább tér hódító világias, hangos, profán zene felett.

A kérdés egyáltalán nem újkeltű, de mégis ismerni kellene az Egyház alapvető felfogását a rituális zenével kapcsolatban. A Katolikus Egyház *sohasem* tartotta öncélúnak a különböző művészetek alkalmazását /festmények, szobrok, zene/ a templomaiban, hanem *mindig* és *elsősorban* azok pozitív hatását az Egyház tanításainak /katekizmus, stb./ terjesztésére, világosabbá tételére. Ez az elv ma is érvényes. (Csak példaképpen említem, hogy mikor feleségem 12 hatalmas freskót tervezett a Don Orione rend templomába, tervrajzait előzőleg be kellett mutatnia Msgr. Segurának, aki akkor az egyházi művészetek felügyelője volt Argentínában. A nagyműveltségű főpap igen részletesen tanulmányozta a tervrajzokat és sok felvilágosítást kért a magyar művésznőtől).

A templomokban évszázadokon keresztül szinte kizárólagosan a gregorián és palestrinai zene hangzott. Ez a befelé forduló, szélsőséges motívumoktól mentes zene felemelő gondolatokat sugárzó kórusaival nagyon alkalmas volt az Istenhez való közeledés zenei formájához. Több mint ezer éven keresztül csak énekek, motettek, kórusok szóltak meg és támasztották alá a kegyes imákat; a mai értelemben vett komplett mise csak a XIII.-XIV. században szólalt meg, kicsi zenei apparátussal kísérvé.

Haydn és Mozart miséi már művészileg is sokkal igényesebbek, szebbek voltak, és ezeket persze a klerikusok már gyanakodva hallgattak. Sőt, Ausztriában Haydn néhány miséjét ki is tiltották a templomokból // mert túlságosan világiasnak hangzott!

A nagy törést a XIX. század elején a romantizmus jelentette, minek nagyszerű

képviselői Berlioz, Beethoven, Liszt művei már jóformán teljesen a *művészi alkotás* mondatni kizárólagosságát jelentették, háttérbe szorítva az Egyház kanonikus szempontjait. Ennek ellentétéként az Egyház részéről megindult az ún. „cecilianista” mozgalom, amely visszatérést jelentett volna a szigorúan vett gregorián és palestrinai stílushoz. A terv nagyon akadozott, mert ezek zenei képviselői akkor is csak másod-harmadrendű

zenealkotók voltak.

IX. Pius pápasága delején (1846-1878) Liszthez fordult, hogy álljon a „cecilianista” mozgalom élére, annak ellenére, hogy Liszt maga is a szinte szélsőséges zenei romantizmus képviselője volt. A pápa akkor már Liszt 50 éves korára gondolt, hogy talán lelohadtak benne a nagy fellángolások tüzei és - mint a kisebb rendekhez tartozó klerikus -, az Egyház hű fiaként élére állhat a vallásos zenei ellenreformnak. Ez persze nem történt meg, hiszen semmiféle művészi elhivatottságot nem lehet visszajára fordítani!

Viszont az is igaz, hogy Liszt életének még hátralevő 25 évében szinte kizárólagosan csak egyházi zenét írt és ezekben sohasem tagadta meg művészi meggyőződéseit. Ezek kimagaslóan a legértékesebb művei. Elég itt csak a kolosszális Krisztus oratóriumra, a gyönyörű Szent Erzsébet legendára, a felemelő Esztergomi Misére vagy a magyaros hangzású Koronázási Misére gondolni, amiben még a Rákóczi nóta is megszólal. Ezeket a mérsékelt tendenciákat, amelyeknek vallásos eredete soha nem volt kétséges, az Egyház, ha nem is örömmel, de elfogadta, és ma már sem Beethoven, sem Verdi művei nincsenek kiszorítva a templomokból.

***

A XXI. század elején a profán zene egyházi betörése azonban idestova megsemmisíti magát az egyházi szertartás lényegét, ami végül is nem lehet célja egy 2000 éves vallásnak! Nem egészen helytelen a felfogás, hogy a süketítő rock-zene helye a mulatóhely, nem a templom. Talán erre figyelmeztet a pápai enciklika, amely, ha nem is jelenti a romantikus, sőt modern zene száműzését a templom falai közül, felhívja a figyelmet az egyházi zenében a gregorián örökké maradandó értékeire.

(*) Giovanni Pierluigi da Palestrina (1525-1594), a liturgikus zene legnevesebb komponistája. Forrás kép: Irodalmi Vadmecum. Szerk.

Magyar tudósok évfordulói: Emlékezés egy polihisztorra

Révai Miklós
nyelvtudós (1750-1807)

2007. április 1-én volt halálának
200. évfordulója

1750-ben született a Torontál megyei Nagyszentmiklóson egy szegény csizmadia fiaként. (Ez a kis városka 1881-ben Bartók Béla szülőhelye is volt). A szegedi piarista gimnáziumban tanult, majd maga is piarista szerzetes lett és tanított Kecskeméten, Nagyváradon, Veszprémben, Nyitrán és Bécsben. Foglalkozott rajzolással, latin verseket írt és 1778-ban kiadta első magyar verseskötetét. A szerzetesi életet nem találta magának valósnak, már 1778-ban kivált a rendből és nagy küzdelmek, sőt nyomorúságok között kereste kenyerét: mint főúriházi nevelő, újságszerkesztő Pozsonyban (*Magyar Hirmondó*), rajztanár Győrött, kosztos diákok tanítója Esztergomban. Közben állandóan dolgozott költői és tudományos művein.

Rajongó szeretettel ragaszkodott a magyar irodalomhoz, bámulatos szorgalommal

búvárkodott a könyvtárakban, és határtalan ambíciója révén elérte, hogy 1802-ben kinevezzék a pesti egyetem magyar nyelv és irodalom tanárának. Itt már gyors egymásutánban bocsátotta ki évtizedes munkájának

a gyümölcsseit: a Halotti Beszédet fejtegető munkáját, az Antiquitates litteraturae hungaricae-t, a Magyar Deákságot és a magyar nyelvtudományi irodalomban korszakot alkotó Elaboratio Grammatica Hungarica művét két kötetben (1803-1806). A harmadik kötetet, amely kéziratban maradt meg, az Akadémia adta ki egy századdal később, 1908-ban.

Ezekben a mély tudománnyal megírt művekben Révai Miklós először alkalmazta a nyelvtörténeti módszert, megelőzve a német nyelvtörténetészet megalapítóját, a tudós Jakob Grimmet.

Révainak a nyelv régi állapotának felderítésében, a nyelv történetének kutatásában

Magyaródy Szabolcs (Hamilton, Kanada):

SISA ISTVÁN laudációja

Clausewitz, a nagy német stratégia írta: „A háború a diplomácia folytatása más eszközökkel.” Ez nyilván fordítva is igaz: **a diplomácia a háború folytatása - más eszközökkel!**

Tehát a háborúk végén fokozottabban megindul a diplomácia s annak egyik legfontosabb ága, a *fehér propaganda*. Sajnos nekünk nincs ilyen tudásunk és tradícióink. A diplomáciához és a propagandához egyszerűen nem értettünk. A jelek szerint ma sem. A cseheknek, románoknak, szerbeknek nagyszerű propagandája volt és van nyugaton, nekünk nincs. Az akarat és a tudás hiányzik, nem a pénz. A magyar propaganda beindításának nagy feladata a nyugati emigrációra várt. Ennek a tevékenységnek a megindítója és szakértője **Sisa István!**

Sisa István az egész életét a haza ügyének szentelte. Kassa szülötte, tehát a nemzet tragédiáját a maga életének alakulásán érezte meg, léte minden pillanatában. Nyilván ennek köszönhetjük páratlan, hazánk érdekében kifejtett fáradhatatlan munkásságát. Sokan vagyunk, akik példája nyomán előbb-utóbb felsorakoztunk mögé vagy mellé, de kevesek azok száma, akik egy emberöltőn keresztül megszokták nélkül, tudatosan a célt - Hazánk felszabadítását és a trianoni gyalázat orvoslását - szem előtt tartva, olyan eredményesen dolgoztak volna, mint István barátunk. Külföldi pályafutását Innsbruckban kezdte 1947-ben. Már a számkivetése első évétől tudatosan készült a nagy feladatra. Három nyelvet tanult meg alaposan, németet, franciát és angolt, hogy azok segítségével, idegen földön megalapozza családját életét, másrészt fogalmat alkothasson a körülöttünk nyüzsgő, magyarellenes világról.

Nézzük meg tevékenységének a legkimagaslóbb lépéseit. Osztrák lapoknál nyelvtudása révén tollalál elkezdhette a nemzetünk szolgálatát. Eközben rengeteg adatot, újságcikket, könyvet ismert meg és gyűjtött. A magyarokkal foglalkozó idegen nyelvű könyvek listáját összeállította. Ez a jegyzék ma is alapvető munka. Megalapította és szerkesztette az *Emigrációs Sajtóarchívum Tájékoztató Szemléje* című kiadványt, a Duna-völgyi tarsemigrációk tevékenységének a rendszeres figyelésére. Kivándorlásuk után 1955-ben kiadta az USA-ban az *Exiled Europe Review* című tájékoztatóját, *American Survey on Emigré Activities Today - and Problems of Liberated Europe Tomorrow* alcímmel. Ezzel elindította azon sajtótermékek sorozatát, amelyek kiadása a **Magyar állam mindenkorai kormányainak feladata, sőt kötelessége lett volna**. Ezt követte a *Free World Review*, egy igen magas színvonalú, világviszonylatban ismert külpolitikai szemle, amelyben ismert nyugati gondolkodók, politikusok cikkei jelentek meg, sőt

nyugati államfők és miniszterek is megszólaltak benne. A kanadai Rákóczi Szövetség megbízásából összeállította a *Magyarság Kézikönyvét*, több ismert nyugati magyar író részvételével (Endrey Antal, Földváry Gábor, Gallus Sándor, Bodolai Zoltán). Közben a Külföldi Magyar Cserkészszövetség felkérésére összeállította legszébb kiadványukat, *Szétszórta árvalányhaj* címmel. Azóta is mindenkor a Szövetség rendelkezésére állt, amikor egy-egy cikkre, tanulmányra, előadásra volt szükségünk. A legjelentősebb munkája az emigráció legnagyobb könyvsikere, a *Spirit of Hungary* volt, amelynek első kiadása a Kanadai kormány és a Rákóczi Szövetség segítségével jelent meg. E munkát egyszerűen nem lehet túldicsérni. Jelentőségére felgyeltek az amerikai könyvtárosok is, és folyóiratokban ajánlották e könyvnek a beszerzését. Sisa István ebben a műben tömörítette mindazon információt, amelyre egy magyarszarmazású és/vagy amerikai érdeklődőnek szüksége lehet. Ugyancsak igen hasznos és értékes forrásmunka amerikai és angol kormánytisztviselők, politikusok, katonák, újságírók részére is. Oriási előnye az „olvasmányossága”. Nem használ komplikált körmondatokat, csak a hivatásbeliek által érthető fogalmakat. Ebben a könyvben egyetlen, a magyarság érdekeibe ütköző adat, megjegyzés, jellemzés nincs. Semmi propaganda-hazugság nem található benne, de megduplázás sem. Messze felülmúlja a hasonló magyarországi kiadványokat. Helyzeti előnye az amerikai „piac” ismerete. Az itthoniak egyszerűen nem ismerhetik annak követelményeit. Hosszú ideig kell ott élni, hogy valaki az ottani „eladhatóságot” meg tudja ítélni. Itt kell megjegyezni, hogy a Külügyminisztérium néhány nagykövetünk kérésére szóban megrendelt ugyan háromszáz példányt belőle, de sohasem vásárolták meg. Amikor István felkérésére érdeklődtem, az államtitkár irodafőnöke kijelentette, hogy szó sem lehet a vásárlásról, mert az „nem egy elfogadható történelemkönyv”. Hiába magyaráztam, hogy nem is akart az lenni, mert azt **ismeretterjesztő műnek** írta Sisa István. A Külügyminisztériumnak azóta sincs egy elfogadható hasonlóan ismeretterjesztő kiadványa! Hiába, a propagandához még ma sem értenek. Trianon és Párizs talán ennek is köszönhető. Ez a könyv többet tett a magyarság valódi arcának, történelmének, kulturális, ipari, irodalmi, művészeti és sportteljesítményeinek a külfölddel való megismertetése érdekében, mint bármelyik magyarországi könyv. **Ha Sisa István egész életében nem írt volna mást, ezzel is kivívta volna magának nemzetünk jobbik felének osztatlan elismerését.**

Ezek után Sisa István figyelme a Haza felé fordult. Látogatásai alkalmával meggyőződött egy hasonló magyarnyelvű kiadás szükségességéről. Ennek eredményeként jelent meg a magyar viszonyokra alakított *Nemzet határok nélkül*. Szépen fog ez a könyv is, de mivel a legnagyobb könyvterjesztők nem vállalták annak terjesztését, a hazai siker nem mérhető az amerikaihoz. Kár, mert a magyar ifjúságnak nagy szüksége lenne erre a könyvre.

Sisa István ugyan már többször „letette a tollat”, de szerencsére néha még előveszi. Mikor látta a magyarországi rezsimék közömbösségét a nyugati magyarság - hazánk érdekében - kifejtett erőfeszítéseivel szemben, úgy vélte, ennek ellensúlyozása is az ő feladata. Összeállította, és saját költségén kiadta azt a könyvet, *Óriállás Nyugaton*, amelyben emléket akart állítani mindazon magyaroknak, akik önzetlenül, elismerés nélkül évtizedeken át, sokszor utolsó leheletükig munkálkodtak külföldön hazánk érdekében. Amint az „előjáró jegyzetben” írja, a felsorolás nem teljes, hiszen igen sokan vannak azon a hetven személyen kívül is, akiknek a könyvben emléket állít, de ennyiről tudott. Mi, akiket megemlék, örök hálával tartozunk neki, mert megmentett bennünket az enyészettől.

(Kiemelések tőlünk. Szerk.) (I. HKK-jegyzék SP.IV.)

Cím: Stephen Sisa, 311 Anthony Home Rd., Huddleston, VA 24104-2906, USA)

Székács Miklós

BRAZÍLIAI HÍRADÓ

(Piller Éva, São Pauló-i tudósítónktól)

Helyesbítés

Utolsó számunkban az Árpád-házi Szent Erzsébetről szóló cikkbe a nyomdaördögöcske megint becsempészett egy sajnálatos hibát. A helyes szöveg: „II. Endre és mérániai Gertrud 5 gyermeke közül Erzsébet volt a harmadik. Bátyja

később IV. Béla néven lett magyar király. Erzsébetnek 3 gyermeke született: Hermann (1222. március 28.), Zsófia (1224. március 20.) és Gertrúd (1227. szeptember 29.)” *A szerző és az Olvasók elnézését kérjük! Szerk.*

Egy emigráns akkor kezdi igazán elfogadni befogadó országát, amikor megismeri. Először talán fizikailag fedezi fel. Amikor az első földrajzkönyv a kezünkbe került Braziliáról, nagyot néztünk, hogy nagysága 8.547.404 km² és ez által a világ 5. legnagyobb országa. (majdnem 92 /mai/ Magyarország belefér!) Később egyszer ezt olvastuk valahol: Brazília tulajdon-

történelem 1100 év, rettenetesen odavannak. *1100 év történelem, te jó ég! A brazil történelem 500 év*, állapítják meg majdnem szemrehányóan. Ilyenkor mindig megvigasztalom őket, hogy viszont ha a történelem sok is, Magyarország földrajza Braziliához képest nagyon kevés. A brazil földrajzkönyv jóval vastagabb, mint a mi kis Magyarországunk.

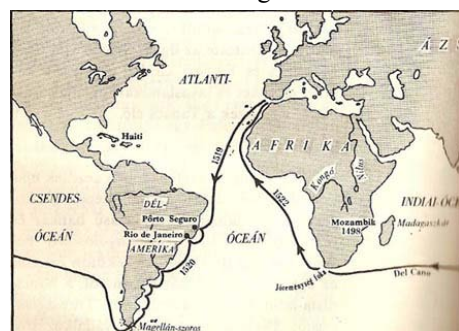

Valamikor az 1650-es években gróf Zrínyi Miklós költő és hadvezér ezt írja „A török áfium elleni orvos-ság”-ban: *Úgy hallom, Braziliában elég pusztaság van, kérjünk (a) spanyol királytól egy tartományt, csináljunk egy kolóniát, legyünk polgárrá...* Gróf Zrínyi Miklósról azt írja egy méltatója, hogy misztikus volt. Bár valaki hallgatott volna rá, ma mi lehetnének ennek a világ 5. legnagyobb országának birtoklói... Jól megkésve, de az 1890-es évektől kezdve, jövegettünk ide, magyar emigránsok és a mai napig, illetve az utolsó nagyobb csoportos

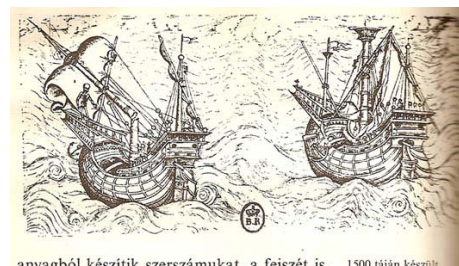
bévendorlásig, 1957-ig, mintegy 150.000 magyar telepedett meg ebben az immár nem pusztaságban. A portugálok már előbb ideértek. 1500-ban fedezte fel Braziliát Pedro Alvares Cabral, nagyszerű portugál tengerész. Már 19 évvel ez után egy magyar is partra száll Rio de Janeiróban: Varga János tűzmester

keppen a világ 4. legnagyobb országa, ha összefüggő területét vesszük, mert hát az USA csak azért nagyobb, mert Alaszkát is hozzáadják. (Gondolom ez csak a brazil fejekben nőtt egy kedvükre való érveléssé, de ott állandó jelleggel megragadt, és erre igen büszkék). De menjünk tovább: 7.367 km tengerpartja van és mondjuk, hogy majdnem „négyzetletes”, mert észak-dél irányban 4.395 km hosszú és kelet-nyugat irányban 4.319 km széles. Öt különböző időzónája van és ötféle klímája: egyenlítői, tropikus, magaslati-tropikus, nedves tropikus és szubtropikus. A 23. fok, vagyis a Baktérítő, éppenséggel São Paulo városát szeli át. Belső vízhalózata 55.457 km.

A lakosság száma 180 millió körül mozoghat. 2000-ben a népszámlálás 166 milliót jegyzett fel, de vajon mennyire tudtak mindenkit megszámolni? A „nomádokat” is belevették, akik a szárazságból (a Szaharásodó északkeleten néha évekig nem esik az eső!) a déli nagyvárosokba menekülnek, állástalanul, kéregetve, hidak alatt lakva, rokonoknál meghúzódvá élnek, míg megjön a mindent megváltó eső híre, és újra hazamehetnek?...

(tűzparancsnok), aki a Magellán-expedíció egyik hajóján, a Concepciónon szolgált. Hajója megrongálódott és kénytelenek voltak a brazil partokon kikötni, hogy megjavítsák. De egy másik magyar név is benne van még Fernão de Magalhães földkerülő expedíciójában (1519-1522): Erdődy Miksa gróf, Bakócz Tamás esztergomi érsek rokona (talán törvénytelen fia), igen jó nevelésben részesül. Bécsben, Habsburg Miksa német-római császár kegyeibe kerül, majd a tehetséges ifjú Habsburg V. Károly spanyol

anvaból készítik szerszámukat, a fejszét is. 1500 táján készült király titkára lesz. Ekkor változtatja nevét latinra: Maximilianus Transylvaniusra. Benősül a dúsgazdag sevillai Haro hajómánás családjába és vállalja a Magellán-expedíció költségeinek nagy részét. Így járultunk hozzá ahhoz, hogy Magellán bebonyolthassa, hogy a föld gömb alakú, mert a hön óhajtott Fűszer-szigetekre kelet felől érkezett!

Hogy is írta Petőfi? Hej, nagy volt hajdan a magyar!

A vallásszabadság és tolerancia bölcsőjében, Erdélyben: HÁROM FELEKEZET KÖZÖS TEMPLOMA

- a valóságos ökumené szelleme -

Erdélyben egyedül a Nyárádszereda melletti Süket-Demeterfalván épített és használ egy templomot a református, unitárius és római katolikus közösség.

Nyárádszereda határában tábla jelzi, hogy nagyméretű útjavítás készül: szakminisztériumi alapokból aszfaltutat készítenek, s hosszú távon a két kis településből alakult Demeterfalvát összekötik Kisadorjannal. Egyelőre csak a munkagépek és a finom homokkal feltöltött út jelzi, hogy jó irányban haladunk. A 104 füstöt összesítő kis település templomának történetét Nyíri László református gondnok meséli el.

- **A templomot a reformátusok, unitáriusok és katolikusok közösen építették** 1951-ben, addig a volt felekezeti iskolában tartották az istentiszteleteket. A faluban a reformátusok vannak többségben, 140 fizető tag van, az unitáriusok és katolikusok 30-30-an, gyerekekkel együtt. Az építkezési, harangkészítési, főjavítási költségek elosztásakor mindig a számarányt vesszük figyelembe, vagyis a reformátusok nagyobb részt vállalnak. Az istentiszteletek rendjét is e szerint osztottuk fel: az első vasárnap mindig az unitáriusoké, a következő három a reformátusoké, ilyenkor mindig délután van istentisztelet. A katolikusok délelőtt tartják, így velük nem kell egyeztetni. Azért van délután 3-tól az igehirdetés, mert leánygyházkészség vagyunk, mindig is az voltunk, jelenleg Nyárádszeredához tartozunk. **Sokan furcsának tartják, hogy közös a templom, de soha nem voltak emiatt nézeteltérések, gondok.**

Példaként említem, hogy most, virágvasárnap, első vasárnap lévén, az unitáriusok volt a sor, ők tartották a megszokott időben, s ünnep lévén nekünk is volt istentiszteletünk, de egy órával korábban - mondja a gondnok. Felesége így egészíti ki: amikor a fehér írást varrattuk a templomba, mi elkészítettük a szöszekre és padokra

valót, s addig az unitáriusok, ugyanazzal a mintával megvarratták az úrasztali terítőt. A gyermekek karácsonyi megajándékozásánál is minden érintett, függetlenül, hogy melyik felekezethez tartozik, kap angyalfiát.

A fehérre meszelt, egyszerű, csillagot viselő templom előtt kis kerítés van. A gondnok félíg viccesen mondja, hogy ez a védőbástya a falu csordája ellen szolgál. A szépen rendbe tett templomban csak a figyelmes látogató veszi észre, hogy a bejárat mellett egy asztal, néhány gyertya és kegytárgyak vannak, jelezve, hogy katolikus szertartásokra is sor kerül.

- Egyetemes imahétén közösen tartjuk az istentiszteleteket, a vendéglélekészek igehirdetéseire mindenki eljön - mondja Nyíri László, s megmutatja a templom építésének emlékére felállított emléktáblát, amelyről kitűnik, hogy édesapja és nagyapja is gondnoka volt a református gyülekezetnek.

A templomból kijöve még meglátogatjuk a katolikus és unitárius haranglábakat, amelyek Süketfalva határában vannak, mintegy összekötve a két, valamikor különálló települést. A római katolikusok harangja minden délben megszólal. Sajnálatos módon a kisebb harang, az unitáriusoké már nem tudja jelezni az istentiszteleti alkalmakat, mert közel egy éve ellopták, s a tetteseknek az óta sem sikerült nyomára bukkanni.

Mint egy nagycsalád, olyan ez a település, olyan jól megegyezik a három felekezet - mondok búcsúzóul a gondnoknak, aki csak félíg erősíti meg első benyomásom. Nem a hitbeli kérdésekben nem egyeznek a demeterfalviak, hanem **a földek miatt van viszály**, a miatt nem beszél testvér a testvérről. De legalább az előregedés nem fenyegeti a települést, hiszen az üresen maradó házaknak, ha nehezen is, de akad új gazdája és vikendházak, családi házak is épülnek.

(Kiemelések tőlünk. Szerk.)

(Forrás <http://hungaria.org/hal/lobby/>)

Kedves hír

Többszörös kaliforniai tartózkodásom alatt (fiam Kalmár Öcsi él ott), felfedeztem a Dél-California-i Magyar Klub-ot Bloomington városkában. Előzők: Semegi Joan és férje. Minden hó első vasárnapján van ebéd, ének és tánc. Nagy szeretettel fogadtak, mint argentinai magyart.

Szeretettel

Kalmárné Adry

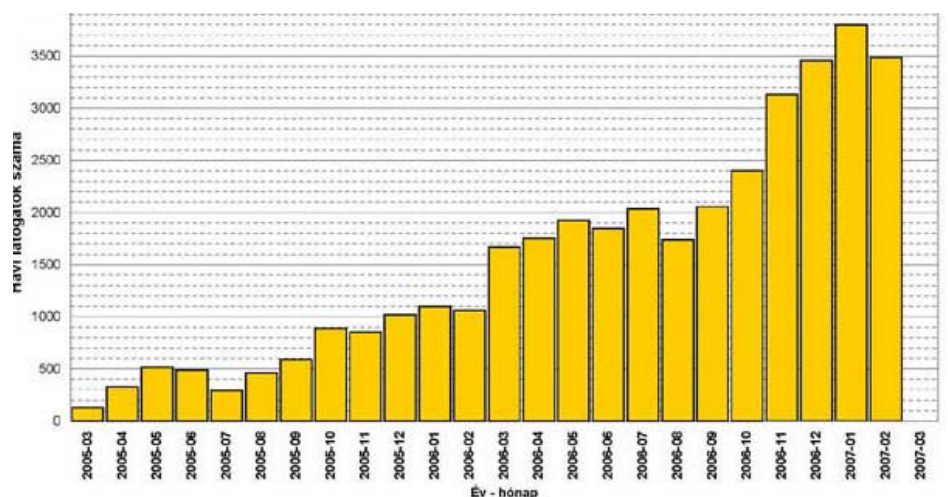
Az áldást mondják a kenyérre és borra

Mennyire érdeklődnek irántunk Magyarországon?

Könnyen megállapítható tény, hogy a LAMOSZSZ (Latin-Amerikai Magyar Országos Szervezetek Szövetsége) honlapjára (lamoszsz.hu) hányan kattintanak. A honlapot Budapestben Benedek László barátunk kezeli, és most kaptuk meg tőle a legfrissebb statisztikát a havi látogatók számáról. Eszerint a tavaly október előtti

kb. 2000-es szintől közelítünk a 3500-as szinthez (a januári csúcstértek az argentinai cserkészek túráinak a folyamatosan frissített híreinek köszönhető). Csak örvendhetünk, és Lászlónak is gratulálunk munkájához! A honlapon természetesen kiemelt részt foglal el az AMH is, amiért Lászlót újból köszönet illeti.

LAMOSZSZ honlap statisztika (2005. március - 2007. február)

Így élünk, éldegélünk . . .

(levélrészlet Magyarországról)

A langyos tél után kellemes tavasz köszöntött ránk. A március-április már megszokott arcát mutatta s az időjárás helyrebillenésével együtt a társadalomban is tapasztalható egyfajta megnyugvás, beletörődés. A jelekből ítélve a magyar társadalom háborgó többsége lassan beletörődött sorsába. A reformoknak mondott megszorításokat úgy fogják már fel, mint valami természeti csapást, amin ember nem tud változtatni. S ez az életérzés egyértelműen a szocialista időket idézi, amikor a gondolatok mögött ott lakott az a tudat, hogy: úgyse lehet tenni semmit. Ennek a régi állapotnak a visszaállítása és „lebetonozása” végett most folynak az utómunkálatok.

Egyre-másra jönnek a hírek, hogy a tiltakozások szervezőit megkeresik és súlyos pénzbírságokkal sújtják. S ehhez vannak a törvényi eszközök. A népnevelés immáron gumilövedékek nélkül törvényi keretek között folyik tovább.

Egyetlen példát említenék a hírek közül: Budapesten Skodacsek András, ifjú újságíró, látva, érzékelve a tehetetlenséget és azt, hogy a baloldali média mindent maga alá gyűr, úgy próbálta felhívni a figyelmet a tarthatatlannak vélt állapotokra, hogy nemzeti színű zászlót a hátára kötve felmászott a Szabadság hídra s onnan röplapokat szórt. Természetesen kivonultak a tűzoltók és a mentők. Lehozták a hídról, s előbb a mentők vették gondjaikba, majd - miután kiderült, hogy nem elmebeteg - átadták a rendőröknek. Senkinek nem javasolhatjuk Skodacsek Bandi példáját, aki a legjobb szándéktól vezérelve mászott föl a Szabadság hídra. Figyelem felhívó cselekedete csak egy hír lett a sok operetthír között. No de nemsokára megkapta a „mentés” számláját, ami 700.000 Ft-ról szól. Ennyi pénz kolléga barátunk öt év alatt se képes összekuporgatni. Így most veszélybe került a lakása, s az egész egzisztenciája. Ez az üzenettel felérő büntetés intő jel a szabadságjogokra vágyók számára. De átfogó ellenőrzések folynak a közutakon is. Ez is a régi jó szocialista múltat idézi. Húsvétkor mindig ellenőrzésbe fogott a rendőrség, mondván: a magyar húsvétkor iszik, meg kell regulázni. Ez a mostani „megregulázás” egy picit hosszabb lesz a megszokottnál.

A lényegi kérdések azonban továbbra is az egészségügy átalakítása körül fogalmazódtak meg. A reformnak mondott átalakítás végrehajtása káoszba torkollott. A megszűnésre ítélt intézményekből, érthető módon, menekülnek az orvosok. S hiába mondják ki azt az új rendeletet, hogy a még kórházban lévő betegeket továbbra is gondozni kell, csak újakat nem szabad már felvenni - az egyéni érdekek erősebbek a tervekénél... Kapuváron például a megszűnő kórházban már csak egy orvos maradt, azt is úgy kell a portásnak megkeresni.

De akadnak más furcsaságok is. Az új rendelet értelmében naponta csak meghatározott számú beteget lehet fölvenni a kórházi osztályokra. Például Hódmezővásárhelyen naponta egyet! S ugye mi van akkor, ha tervtől eltérően többen lesznek rosszul egy adott napon? Megannyi kérdés vetődik fel, amit naponta fogalmaz meg az élet. A megszűnt szülészeti nyomán is sok szülés előtt álló kismama keresi kétségbeesve a megoldást, az új orvost, az új kórházat. Végére is, egy gyermekszülés bizalmi kérdés is. Ez ügyben egy morbid vicc is lábra kelt: „Születni már nem lehet, de meghalni még igen. A temetők még megvannak.”

Tréfát félretéve, az egészségügyi anomáliák egyre aggasztóbb képet mutatnak. Le is mondott az egészségügyi miniszter. Ami nyilvánvaló volt, hiszen Molnár Lajos egész eddigi pályafutása csődök sorozatából állt. Vélhetően ezért is esett rá a faltörő kos szerep kiosztása. Kellott egy amolyan „hasba rúgó ember”, aki kudarcai miatt haragban van a világgal, s szeretné megmutatni azt, ki is ő valójában... Most kelt az idő. A piszkos munka bevégeztetett. A mór megtette kötelességét, a mór mehet...

Az egészségügy átalakítása azonban terveknek megfelelően tovább folyik. Hamarosan belép majd a kettesszámú reformer, aki már tiszta lappal haladhat tovább...

Az egészségügy tehát tovább alakul, formálódik, haldoklik, születődik... Jön a több biztosítós rendszer, amiben az életerős fiatalokért folyik majd a versengés. A cukorbeteg nagymamák, a köszvényes nagypapák pedig nem kellenek senkinek. Ez a több biztosítós észak-amerikai modell most a kitűzött cél. Amiről talán illik azt halkan megjegyezni, hogy az USA-ban, ahol kitálalták, 45 millió embernek nincs semmilyen biztosítása! Minderről a magyar átlagpolgár most, a nagy átalakulás előtt semmit nem tud. Bármi hihetetlen a liberális média gőzhenger, ezt a lényeges, szó szerint életbe vágó problémát még csak szóra se méltatja! Arra azonban jó volt a biztosítások emlegetése, vizsgálata, hogy kiderüljön: egy millió honfitársunknak eltűnt a nyugdíj befizetése. Ami azt jelenti, hogy a cégek, ahol dolgoztak, nem továbbították a levont járulékok! S a cégek ugye időközben megszűntek, felszámolódtak...

Látni kell azonban, hogy az igazi tét, itt és most, az egészségbiztosítási piac megszerzése. Számszerűsítve: 1500 milliárd forint a tét! Aki ezt a piacot magáénak tudhatja, komoly befolyást szerez a magyar politikában. Ennek a piacnak a várományosai a magyar élet háttérirányítói, mozgatói, akik az SZDSZ köréből kerülnek ki. Ez az 5%-os párt diktálja a tempót a szocialistáknak, s rajtuk keresztül az országnak. Ezért volt kiemelten fontos az, hogy kit választanak most elnöknek a Szabad Demokraták. A cinizmusáról hírhedtté vált Kuncze Gábort érthető módon levették a porondról, s helyette egy fontosabb ifjú embert küldtek. Igaz, csak egy éve lépett be a pártba, de mit számít ez, ha viszont milliárdos! A Kóka János névre hallgató frontember az egykor Fideszes Fodor Gáborral mérte össze erejét a tisztújításon. S gondolom kedves olvasóim előtt se maradt kétség, hogy megint a papírforma jött be. A pénzügyer győzött. Kókáról azonban tudni kell, hogy a miniszterelnök bizalmát élvezzi, s mentalitását tekintve akár ikertestvére is lehetne a miniszterelnöknek. Sőt, hasonló gazdasági sikereket ért el. Többek között egy koreai autógumikat gyártó cég letelepítésében szerzett elévülhetetlen érdemeket. Ez a bizonyos koreai cég 20 milliárd forint támogatást kap a magyar államtól! Ebből építkezik most Dunaújvárosban, ahol az eljövendő gyár területének megszerzése körül máris botrányokat emlegetnek. De ez egy későbbi történet lesz... Am ha régi kedves olvasóim emlékeznek még a hajdan világhírű magyar Taurus gumigyárra - aminek emblémája egy öklelésre kész bika volt - és azt kérdezik: mi lett vele? - azt kell válaszolnom, hogy eladtuk néhány százmillióért. Ezért kell most ide egy koreai autógumigyár potom 20 milliárd adóízetői támogatásból. - A fő kérdés azonban nem az autógumikat gyártó cég letelepedése, hanem az egészségügy reformja.

Rendezendő ügy tehát akadna bőven. Példának okáért a frissen kinevezett kormány-szövívő bukása is, aki egy nagy múltú szocialista család leányaként korábban fehérenemüket reklámozott. A nem éppen zárdaéletet gyakorló hölgy lenge öltözetű fotói ellepték az Internethálókat, ami - egymás közt szólva - nem egy előny kormány szövívői körökben... A szocialisták azonban jó szokásaik szerint ragaszkodtak az eredeti elképzeléshez, mire aztán egy vezető brit lap is tollára tűzte a furcsa magyar dilemmát. A magyar belpolitikai esetről beszámoló cikknek a következő címet adták: „Bugyit, vagy tangát?” No, ez a cikk verte ki végül a biztosítékot. A kinevezett hölgy úgy kényszerült távozni, hogy egyetlen egy alkalommal se vitte a szót. Az utódot azóta is keresik...

A másik nagy kérdéskör az energiapiac. Köztudott, hogy Európa nyugati országai

Magyarországi Rádióhírek

Nyílt levél Antall Istvántól, barátainak

A magyar irodalom esélyei mind jobban csökkennek a Magyar Rádióban. - Nem a változástól, a megmérettetéstől félek, a valódi, átgondolt megújulásnak magam vagyok a legelkötelezettebb híve.

A mostani helyzetet mindenek előtt azért tárom (néhány kiváló szakemberrel egyeztetve) elétek, hogy tájékozottak legyetek, ha az értékek védelmében a későbbiekben meg kívántok szólalni.

Természetesnek vélem azt, hogy a mostani helyzet megítélése és a rádiós szakma támogatása független attól, hogy az irodalommal foglalkozó szerkesztőséget, annak egyik, vagy másik munkatársát Ti személy szerint kedvelitek, vagy ki nem állhatjátok.

Nemcsak a magyar irodalom rádiós műhelye tűnhet el az új menedzsment kezén, de a rádiós irodalmi mesterségek sora, a szakma egésze.

Előttetek bizonyára világos, hogy milyen kockázatot vállalok akkor, amikor felelősségem tudatában kollégáim nevében is ideírom a nevemet:

Antall István, Budapest

Reform Rádió

- A Magyar Rádióban fontosnak tartott műsoridőben nem lesz irodalom, művészet, kultúra! *Az átszervezés kulcsszavai: a hallgató nem műsorokat hallgat, hanem rádiózik; „drive time”, tehát az autóban rádiózás ideje. Ez az új vezetés szerint a legfontosabb rádiós magatartás, ebben az időben legfeljebb beszélni lehet a kultúráról, gyors hírt lehet adni az eseményekről, a műveknek nincs helye a műsorokban!*

- A Petőfi adón nem lesz irodalom, művészet, kultúra. Kizárólag könnyűzene fog szólni rajta. *Eltűnik az emberi hang is, az egyetlen műsorvezető kivételével.*

- A Kossuth adón megszűnik minden zene. *Alig értelmezhető javaslat.*

- Az új működésben megszűnik a Művészeti Főszerkesztőség. *A kompetenciák elvétele miatt ellehetetlenül a Rádiószínház, a rádiós dokumentumműhely, a dramaturgia, a rendezői csoport. Megszűnik az irodalmi és a kulturális műsorok autentikus szakmai felügyelete.*

- Bekérték és kijelölték a listákon a dolgozói létszám 30%-át, elbocsátásra.

- A műsorok figyelembe vétele nélkül, lecsökkentették a teljes költségvetést a tavalyi év 70%-ra.

energiaválsággal küzdenek. A hosszúra nyúló téli hónapok s a sokasodó autók falják az energiát. Ez ügyben az Uraltól keletre fekvő energiamezők jelenthetnek megoldást. Igen ám, csak ott is nagy átalakulások történtek. A Szovjetunió felbomlásával létrejött, FÁK (Független Államok Közössége. Szerk.) néven tovább élő tagállamok nagy földalatti szénhidrogén kincsekkel rendelkeznek, amit az észak-amerikai érdekltségű cégek - az oroszok átalakulási anomáliáikat kihasználva - gyorsan megszerezték. Ezen kívül a Kaszpi-tenger környéke gazdag ilyen természeti kincsekben. Nos, ezt a megszerzett vagyont kellene eladni Nyugat-Európának jó haszonnal. Ugyanakkor orosz kézen is maradtak gazdag szénhidrogénmezők, amit hasznosítani szeretnének. Kié legyen hát a nagy európai piac? Az oroszok némileg helyzeti előnyben vannak, mert már működik az ún. „Barátság-olajvezeték”. S a régi szocialista kapcsolatok sem vesztek kárba. Ezért az olajvezeték mellé most egy új gázvezeték szeretnének építeni, amelynek tározója, elosztó központja Magyarországon lenne. A másik elképzelés szerint - amit az Európai Unió (és háttérből az USA is) szorgalmaz - Törökországon át hoznák a Kaszpi-tenger környéki gázt Európába.

A mi miniszterelnökünk váratlanul - s vélhetően a gazdasági kényszerek hatására - az oroszok felé fordult. Kártya nyelven: Tizenkilencre húzott egy lapot. Azt remélve, hogy a gázüzletért cserébe megélnékülhet a magyar gazdaság, ami kirántja a népszerűségvesztés mocsarából. A gazdaság élénkítése pedig úgy hiányzik, mint víz a sivatagban eltévedt vándornak,

HŐSÖK NAPJA MÁJUS UTOLSÓ VASÁRNAPJÁN

Mint minden évben, most is emlékezünk hőseinkről, akik a legdrágább kincsüket, életüket áldozták Hazánkért. Az idén: **május 27, du. 3 óra, a Chacarita temetőben.**

Tavaly szeptemberben a Magyar Harcosok Bajtársi Közössége Argentínai Főcsoport vezetője átadta a Főcsoport 1952-ben készült eredeti zászlaját a Hadtörténeli Intézet és Múzeum főigazgatójának Budapesten. Holló József Ferenc altábornagy viszonzásul átadta a Hadtörténeli Intézet és Múzeum emlékérmét, és egy címeres magyar zászlót. Ezt a zászlót a megemlékezés alatt Jakab Nándor, a Bajtársi Közösség helyettes vezetője **átadja a cserkészeknek**, köszönetünk jeléül, mert esőben, szélben, hidegben, vagy szép időben a Hősök Fala felszentelése óta **minden alkalommal testületileg jelen voltak** megemlékezéseinken. A Hősök Falán márvány hirdeti a 2. Világháborúban elesett hős cserkészeink emlékét.

Köszönetünket fejezzük ki Balogh Kovács Antalnak önzetlen munkájáért, a Hősök Fala rendbehozataláért.

Megjelenésükre - az alkalom fontosságát tekintve - feltétlenül számítunk!

v. Ferenczy Lóránt M.H.B.K.

- A Magyar Rádió új vezetése a működő intézmény szakmai közvéleményének teljes figyelmen kívül hagyásával új műsorszerkezetet alakított ki. *Olyan emberekkel, akiknek tudatos és vállalt vezetői alapállása, hogy minden eddigi rádiózás egészében a változás akadálya. Tehát a rádió nyolcvan esztendő múltja érdektelen.*

- Lényegében minden eddigi műsor megszűnik *(kivéve: 16 óra, Gondolatjel, Vasárnapi Újság!)* Tehát a politikailag kényes műsorokhoz, amelyek rádióon kívüli indulatokat kelthetnek, ahhoz nem nyúlunk.

- A döntésekkel kapcsolatos minden tájékoztatást tudatosan visszafognak. *Így sem vitatni, sem védekezni nem képes a rádiós szakma.*

(Beküldte Cservenka Judit, Budapest)

mert az Unió inkább vitt, mint hozott... S egy kis gazdaság-élénküléssel majdan könnyen lehet szavazatokat szerezni. Ismerve azonban az észak-amerikai érdekvérvényesítés módszereit, meglehet, hogy ez a lépés tesz pontot Gyurcsány Ferenc tündöklésére?

A hírek sokaságai között válogatva egy picit határainkon kívülre is kell tekinteni. Legnagyobb szomszédunknál, Ukrajnában egyre komolyabb politikai válság bontakozik ki. Ott is a múlt és a jelen vívja élethalál harcát. Jobb életet remélt, családott emberek kerültek egymással szembe. Ukrajnában azonban a válságban jelentős szerepet játszik a nemzetiségi megosztottság is. A majdnem 40 százaléknyi orosz származású lakos hatalmas erőt képvisel, amit a gazdasági válsággal küzdő ukránok nehezen tudnak kezelni. Főleg azok után, hogy a Putyin vezetése alatt álló oroszok mind jobban megerősödnek s érzékelhető egyfajta életszínvonal javulás.

A szomszédos Szlovákiában élő magyarok helyzete stabilizálódni látszik. Ez elsősorban a szlovákiai magyar politikuskoknak tudható. Bugár Béla, Csáki Pál felelősségteljesen politizál, s kiáll a magyar érdekek mellett. Jó ezt hallani és tapasztalni. Erdélyből, kultúránk máig ható bölcsőjéből, már nem tudok ilyen jó hírekkel szolgálni. Markó Béla s Tökés László ellentéte már igazi magyar vonásokat mutat. Mi sem jellemzi ezt jobban annál, hogy Tökés László Európa parlamenti képviselői jelölése végett aláírásokat kell gyűjteni az erdélyi magyaroknak!

Barkuti Jenő, Magyarország

Zenezápor zúdult a magyar kolóniára

Ez bizony nem túlzás. Rég nem látott zenei aktivitás öntötte el Buenos Aires ügy, hogy a közösségünk legnagyobb része legalább is egy-két mozzanatban részt vett és azt élvezte.

A „zápor” a **KALÁKA** Együttes látogatásával kezdődött. Már az AMH márciusi számában, a szokott részletes eseménynaplóon kívül az Olvasó találhatott erről könnyen áttekinthető ismertető röplapot, a **KALÁKA** minden egyes fellépésének helyéről, időpontjáról: Bemutatkozás a Hungáriában, Valentin Alsinán, továbbá – ahogy az alábbiakban olvashatjuk, szereplések jöttek létre a különböző iskolákban. Ezen kívül különösen utalok a szomszédos oldalon a Mi Történt beszámolójára, a HUF 3. oldalára, úgyszintén a SP rész 3.

oldalára, ahol bővebben olvashatunk az Együttes oly sikeres látogatásáról.

A „zápor” azonban még fokozódott **áprilisban**. Annyira, hogy az AMH kénytelen újabb ajándékkal meglepni az Olvasót, mégpedig egy bőven illusztrált melléklettel az **ANGELICA** kórus itteni bemutatkozásáról. Ők valóban jöttek – láttak – győztek, mindenkit megfőztek – de ami talán a nagyobb közönség előtt burkolt maradt az, hogy bizony *mi is elbűvöltük őket!* Ezt az AMH-nak rögzítenie kellett! Ezért a melléklet olyan mozzanatokat is elárul, amikből az is kiténik, hogy mi folyt a „színpad mögött”.

De menjünk sorjában. Lássuk előbb a **KALÁKÁT!**

(HKZS)

A KALÁKA ellátogat Buenos Aires-i iskolákba Gryllus Dani, Gryllus Vili, Radványi Balázs, Becze Gábor

Március közepén köztünk volt a **KALÁKA** Együttes. Hónapokkal előtte már elindult az ittlétükkel járó szervezkedés. Többek közt iskoláknak ajánlottunk koncerteket, hogy megismertessük a **KALÁKA** zenéjét az argentin gyerekekkel, és egyben igyekezzünk beszélni útiköltségüknek egy részét, amit a braziliai magyarokkal felesben fedeztünk.

Annak ellenére, hogy a nyári szünet miatt csak február végén tudtunk összeköttetésbe lépni az iskolákkal, szerencsére közülük öt átalakította a programját és boldogan fogadta a felvetett koncert lehetőségét: **Steiner, Lincoln, Pestalozzi, Escuela del Sol és Goethe**.

Általában a tornaterem padlón összegyömösölve ültek a gyerekek, nem túl kényelmes körülmények közt. Ennek ellenére a fülbemászó zene és Dani, Vili, Balázs és Gábor érdekfeszítő előadási képessége elérte azt, hogy a gyerekek spontán tapssal és testük mozgásával kísérik a zenét és jó kedvvel részt vegyenek, amikor Vili kihívta őket, hogy *magyarul énekeljenek!*

Három iskolába Kerekes Miki is eljött, aki nemcsak a cipekedéssel segített, hanem (hála Istennek!) a hangerősítő felállításával is. Emellett egy népi táncbemutatót is rögtönzött a gyerekeknek, így aztán nemcsak

a profi zenészeketől kértek autogramot a meglepődött „kisméretű” nézők, hanem tőle is!

Külön ki kell emelni Zaháné Alexandra működését, aki egy héten keresztül hajnal-tól éjjelig kísérte a csoportot és a számtalan hangszerrel és hangerősítő eszközzel telirakott kék kisbuszban keresztül-kasul végigjárta velük a várost. Minden iskola-előadáson ott volt, és ragályos energiával tett-vett, beleértve azt, hogy Dani és Vili magyar beszédjét spanyolra fordította.

Köszönjük a **KALÁKÁKNAK**, hogy készségesen végigjárták az iskola-maratont és nagyon várjuk őket vissza, hogy több argentin gyerek megismerhesse páratlan zenéjüket! Annál is inkább, mert spontán módon éreztették mindenkiel, hogy lényegileg miből áll a csodálatos Kodály-elmélet: vagyis a népi zene struktúrájának fontossága, mint a legegyszerűbb zeneforma. Ebből kiindulva kell a zenét tanulni és tanítani: a német tegye ezt német népzenevel, a japán a japánnal, a kínai is a sajátjával, stb. Szólamonként megy a tanítás, egy szólamot egyszerre, könnyen érthetően. Az iskolákban való szereplésükkor ezt érezní lehetett. Ez volt a valódi gyakorlat, és itt, körünkben, az újdonság és élmény.

Haynal Edith

Santa Fe-i hírek - Jelentés az árvízhelyzetről

Santa Fe városa két nagy folyó: a Paraná (keleten) és a lényegesen kisebb Salado (nyugaton) között fekszik, ezek éppen a város déli csücske alatt egyesülnek. Már régóta hozzászoktunk, hogy időnként ki vagyunk téve kisebb-nagyobb áradások veszélyének. Utolsó nagy árvízünk teljesen váratlanul 2003 őszén volt a Salado oldaláról, ahol a gátakat áttörve percek alatt 3-4 méter víz ömlött be az alacsony külvárosi zónákba. Utólag mindenki a bűnbakokat keresi és - főleg az alsóbb népréteg - megy a markát tartani, hogy jóvátételt fizessenek neki. Szerintünk a legjobb megoldás a magyar módszer: segíts magadon, az Isten is megsegít! De vannak önfeláldozó segítők is: orvosok, papok, Caritas és egyéb szervezetek, vagy önálló egyének.

A jelenlegi árvíz betetőzte az 1 hónappal korábban történt kisebb áradást: három nap alatt 420 milliméter eső esett, ami az évi átlagnak megfelelő, így nem volt leveztése. A város részben megbénult. Kisebbségi megszakításokkal napokig esett. Aztán, amikor Santa Fe legnagyobb része már száraz volt, az emberek vissza akartak költözni lakásaikba. Azonban főleg a marginális részen továbbra is víz van.

A szociális helyzet csúnya, *piquetero*-k lezárják az utcákat - a centrumban még nem - és néha még a mentőket sem engedik be. Sok erőszakosságot is hajtanak végre,

fosztogatások is történtek.

Ami az itteni magyarokat illeti: Tarafás Ivánné Borka utánajárt és érdeklődött; szerencsére sehol nagyobb baj nem volt. Náluk a küszöbig ért el a víz. Így végig: a Dévay-család, Táncos Lujza és családja, Homorult Józsi és családja, a Mihalik-Solís család, Vogel-Aguero Rózsi és családja, a három Horogh testvér családjakkal, Csizsár Rózsi és családja és végül mi, Becskéék. Nekem sajnos az elektronikai műhelyemben 17 cm víz állt. Kipumpáltuk ugyan, de egy óra múlva már megint ott volt. Végre sikerült műhelyem nagyját rendbe hozni (még maradt elég tennivaló), sajnos értékesebb dolgok is mentek tönkre. Mindenki teljes erővel takarít...

Tarafás Ivánnéknál maguk a „Telecom” emberei leszakították a telefonelosztó kábeleket, a *barrio* telefon nélkül van. Most már kerülő utakon autóval is ki tudnak menni. Nagyobb baj, hogy úgy az autópálya, mint a 11-es *ruta* le van zárva, csak hosszú kerülőkkel lehet délről Santa Fébe jönni.

Sajnos, az itteni politikai vezetés semmit sem tett az árvizek elkerülésére, dacára annak, hogy az annyit kritizált Reutemann volt tartománykormányzó kész terveket és komoly pénzt hagyott erre a célra, amikor mandátuma lejárt. A jelenlegiek mind csak a választásokkal vannak elfoglalva.

Becske Gábor, Santa Fe

Barilochei hírek

Február 8-án Bariloche fölött millió csillag az égen, és mind a Nahuel Huapi nagyító vizében hintáztatja magát. „Csak a Göncölszék hiányzik”, mondja a ke-

resztlányom, Retezár Monica (Móka), aki ma itt egy tóparti *quincho*-ban ünnepli magyar és argentin barátaival a szülőföldjére, Argentínába való „visszatérésének” 10. évfordulóját egy hatalmas *asado*-val, amit öccse Edy és élettársa Rolf sütnék nagy hozzáértéssel.

Bizony már tíz éve, hogy itt letelepedtek Barilocheben, ahol szorgalmas munkával és ügyes hozzáértéssel felpezsdítették a magyar kolónia életét. Vagyunk vagy negyvenen, ebből egy jó páran magyarok: Roósz Gabi és Laci, Besenyi Buba, az egész

Dombay család - vagy tízen! - és mások, de a vendégek nagy része argentin. Móka legjobb bécsi barátja Uschi is ideutazott, külön erre az alkalomra.

Az *asado* kitünő, és Móka hosszú köszöntője megható volt, mert látszott rajta, hogy szívből mondott köszönetet mindnyájunknak, akik segítségére vártunk, hogy Argentínában éppen úgy otthon érezzék magukat, mint Ausztriában, ahol nevelkedett, vagy Magyarországon, ahol a főiskoláját végezte.

Reméljük, hogy továbbra is megmaradnak Kikóval és Katinkával együtt ilyen aktív és jó magyarnak, mint eddig! Köszönjük, Móka, ezt a szép estét, és szívből gratulálunk a **tíz éves argentin-magyar élethez!**

Dombay Jenci

Elhalálozások

- Szomorúan tudatjuk, hogy április 10-én hajnalban 63 éves korában, szívizominfarktusban hirtelen meghalt kedves előfizetőnk, volt hirdetőnk **Fülöp Sándor Satya**, órás-ékszerész, az ismert órásüzlet tulajosa. Gyászolják felesége Bánky Éva, két fia, és a Szent László cs.csapatból volt társai, barátai.

Megrázó hír

Április 11-én éjjeli 3 tájban - teljes helyzetismerettel! - betört az Öregotthonba 3 fegyveres fiatalember. Telefonokat elvagták, mobilokat elkobozták, aki ébren volt és a reggel egyenként érkezőket megkötözték és a kápolnába bezárták. A széfkulcsot megszerezték, kirámoltak mindent (pénzt - a havi fizetésekkel! -, ékszereket), a zsákmányt fölpakolták Silvia titkárnő autójára és eltűntek, mint a kámfor, kód előttük, kód utánuk... Az ilyen hír hallatára manapság már senki sem figyel oda. Azonban az Úristen láthatatlan övé keze ott volt: senkit nem ért személyi kár; a személyzetet bár megkötözték, de nem bántották; a lakók legnagyobb része még aludt, csak a reggeli alatt értesültek a rablásról, a reggelit már normális időben fölcsolgálták és azonnal sikerült napirendre térni az események fölött. Még az orvosokat is (mert ezeket is mind ellopták), az otthon PAMI-orvos, Dr. Camarota és Dr. Bassó Zsuzsanna azonnali segítségére folytán órákon belül sikerült pótolni és így senkinek se maradt el az orvossága egy napig sem.

KALÁKA utóhangok

Lássuk:

A Hungáriában az előadás utáni vacsora közben **Siraky Irén** születésnapját ünnepelték. Fotó Trixi

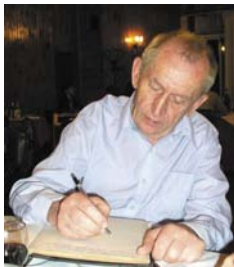

Az egész napos ZIK-KALÁKA után (l. HUF 3.o.), a Regösök-Tilinkók megtartották az évi 1. gyűlést és programtervezést vezetőiknél, **Bonapartian Edi** és **Daninál**. Támogassuk lelkes táncosainkat! Fotó Trixi

LÁTOGATÓK - UTAZÓK

- Újból itt járt **Fóthy Gyuszi, feleségével** Németországból. Bevallottan szkeptikusan fogadta az AMH megindulását, de most előfizetőnké vált!
- **Offenbacher Kinga** műgyűjtő Budapestről érkezett és előreláthatólag 2-3 évig marad Argentínában. Nemcsak AMH előfizető, hanem hirdetőnk is! (l. AMH 8.o.)
- **Vencsellei István**, díjnyertes magyar fotóművész járt Mar del Platán unokatestvére **Juliska** látogatására. A HKK könyvtárnak 2 gyönyörű könyvet hagyott ajándékká. Köszönjük!

- **Gazda József** és élettársa **Bernád Ilona** Erdélyből jöttek látogatónak (l. besz. 2.o.-on).

Gazda József a Hungária vendégkönyvébe ír

Bernád Ilona a Regösöktől kapott ajándékkal. Fotók Trixi

- **Szönyi Ferenc** volt magyar nagykövét érdekfeszítő előadást tartott április 15-én a Szent László Kollégium nagytermében az 1910 és 1920 évek közti eseményláncolatról.

A közönség egy része, b.-j. elől: A Lomniczy házaspár, Rubido-Zichy Senta, Gráf Zsuzsanna, v. Ladányi Domonkos, Székásy Miklós, Hanné Hédi és Gréta. Fotó Trixi

- **Gorondi Péterék** röviden Magyarországra látogattak az immár 5. unokájuk, az ott született Gorondi Amália Lilla (l. AMH jan-febr. 9.o.) megismerésére.

- **Langhoffer Panni** végleg Magyarországra telepedett. A Coral Hungaria tagja volt jóformán annak megalapítása óta, és társai meghitt búcsúünnepben részesítették. Bizony hiányolni fogjuk a mindig helytálló és példamutató kórustagot!

- **A Boszorkák** tízen seprűiken elröpültek új erőt szerezni és szorgalmasan elsöpörték a felhőket Cariló fölött. Fotók Hapci

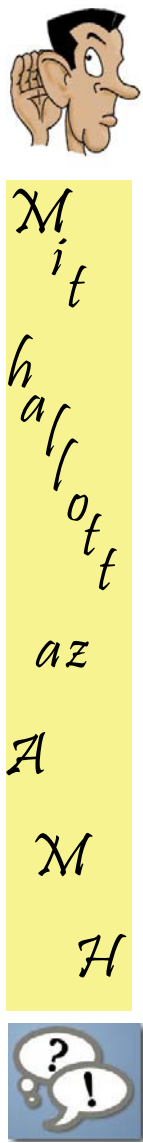
b.-j.: Némethné S. Lenke, Fóthyné B.K. Judith, Mayerné S. Irén, Lomniczyné P. Letti, Honfiné R. Kati, Lindqvistné D.B. Andrea Hapci, Kerekes Ági, Kesserűné B. Judit Angyalka (Tóthné G. Emma fényképez). A Boszorkák 11-es létszámából sajnos hiányzott Roószné F. Gabi (S.M. de los Andes) és Csabáné Z. Nita, egészségi állapota miatt

Útjuk során meglátogatták: Tóthné Göndör Emma majdnem 100 éves édesanyját Mar del Platán, Czanyókat Santa Teresitán és Albertné Bíró Magdát Ostendén, akitől egy magafestette tájképet hoztak ajándékká a cserkészeknek.

Czanyó Dodó és Hapci

A havi születésnapok jegyzékét lásd a SP rész II. oldalán

Mi történt?

Társadalmi hírek, események. (Rovatvezető: Bonczos Zsuzsa)

Két évvel ezelőtt, amikor elindult az Argentínai Magyar Hírlap, lelkesen vállaltam ennek a rovatnak az írását. Céлом első naptól kezdve az volt, hogy egy baráti kapcsolatot, párbeszédet teremtsék olvasóimmal. Párbeszéd ugyan nem jött létre, de biztatást sokszor kaptam, és a kritika is elért hozzám.

A régi "Délamerikai Magyarországban" mindig a "Hallottuk" rovatot nyitottam ki legelőször. Két év alatt felismertem, hogy a kolóniában állandóan történik valami, és egy oldal csak akkor lenne erre elegendő, ha minden hírt legfeljebb 3 sorba sűrítésem. Ha figyelembe veszem, hogy a magyar kolónia élete Argentínában nem csak Olivison és környékén folyik, és olvasó táborunk sem kizárólag a fővárosban él, akkor újabb nehézségekkel állunk szemben. Ezt a szerkesztő ugyanígy látta és ezért hívta életre a MITHALLOTT AZ AMH?-rovatot.

Mindezek után azt javasolnám, hogy az AMH által mindig jó előre meghirdetett összejöveteleken vegyetek részt, és utána közöljétek velem az arra vonatkozó megjegyzéseket. Szívesen ékes hangon közvetítem szavakat, és természetesen röviden igyekszem megemlíteni minden fontos eseményt, hiszen nem mindenki tud részt venni minden programban!

Események

Ilyen előre, jól beharangozott esemény a KALÁKA Együttes szereplései voltak. Mindenkinek volt alkalma meghallgatni és megtapsolni őket: március 16, 17, 18 vagy 19-én. Ezek a fáradhatatlan, zseniális zenei tehetségek Magyarországon és egész Európában nagy hírnévre tettek szert, több mint 20 CD lemezük van forgalomban, és most, 7 év után újra, Argentínát jöttek meghódítani. Mondják, hogy 50 különböző hangszeren, leleményes vidám dalokat komponálnak és adnak elő. Én két alkalommal hallottam őket és megszámláltam legalább 25 hangszert.

Egy rendkívül kellemes élmény volt március 16-án a Hungária klubban rendezett bemutatkozó előadásuk. Okulva a néhány héttel ezelőtt rendezett "dalest" ("Budapest-Budapest, te csodás") tévedéseim, most a színpadon szereplő művészeket nem zavarta meg a szépen megterített asztalok körül ülő, áhítatos és lelkes hallgatóság. A vacsora és a vidám társalgás csak a műsor után következett. Legnagyobb sikert a Nándú (vagy ahogy ők mondták: Nandu) madárról elnevezett vidám daluk aratta. Ez a dal ihlette meg régi barátjunkt, Lévy Győzöt, hogy megajándékozta őket egy fából faragott nándúval, amit ezentúl, mint argentin emléket visznek magukkal minden turnéjukra. Az előadást követően Lévy Győző és Kemény Éva adták át Radványi Baláznak ezt a kedves ajándékot.

b.-j.: Kemény Éva, Radványi Balázs, Lévy Győző, a Hungáriában

Március 17-én Victoriába rándult ki a Kaláka, a ZIK-ifjúsággal (1 beszámoló HUF 3.o.)

Vasárnap 18-án délelőtt fényes szüreti ebédre utaztak ki a művészek a Valentín Alsina-i Dalkör színházába. Szénási Pál, a Dalkör elnöke lelkesen fogadta a ZIK ajánlatát és nagy lendülettel egy kitűnő ünnepséget rendezett a művészek és az olivosi ifjúság fogadására. Szőlővel díszített asztalok mellett

Asztaldísz
Fotó Trixi

A Valentín Alsina-i díszterem

Fotó Trixi

több mint 160 személy gyűlt össze erre a kora őszi, kedves mulatságra. A magyar daloknak tomboló sikere volt. Zólyomi Kati úgyszólván konferált és fordított, akárcsak előző alkalommal a Hungáriában. A Kaláka vidám zenéjére a végén még tánca is perdült. Évek óta nem látott régi barátok, cserkész-testvérek találkoztak újra és ölelték meg egymást. Berkó Kati meg Török Ica nem győzték felidézni Vass Gyöngyivel

b.-j.: Vass Gyöngyi, Török Ica, Berkó Kati, Kerekes Ági

Fotó Trixi

és Kerekes Ágival a régi cserkész emlékeket. Novák Karcsi és Mátyás Gyuri, volt Pannonia Sacra, valamint Nádházy Jani, volt Szent László cserkészei, és Salvati Edith és Deák Sanyi volt Pacsirta táncosai és családjaik szintén boldogan találkoztak a rég nem látott baráti körrel.

Az argentin-magyar közösség hálás a Valentín Alsina-i Dalkörnek, Szénási Pálnak és a KALÁKÁNAK, hogy alkalmat adtak a déli, észak és nyugati Buenos Aires magyarjainak a találkozásra.

Fotó Trixi

Ugyanaznap, március 18-án délután a Hungária Egyesületben került megrendezésre Március 15-e, a magyarok nemzeti ünnepe, ahol újra fellépett a KALÁKA a kolónia egy másik csoportja előtt, az alkalomra szabott programmal (Petőfi: Csak egy gondolat bánt engem, és 2 népdal: Kossuth Lajos és Gábor Aron). Szokatlan, de nagyon szép volt az idén a megemlékezés. Szónoklat rövid, de velős. Szavaltat bőséges, mert Petőfi legszebb hazafias verseiből, mindegyiket más-más fiatal cserkész olvasta fel magabiztosan, tökéletes magyar kiejtéssel, átérzve a szöveg jelentőségét. Az ünnepély fénypontja a Coral Hungaria szereplése volt. Leidemann Sylvia immár több mint 40 tagú vegyeskórusával először mutatott be egy rendkívül nehéz, de gyönyörű Bartók darabot. Röviden ismertette a darab

A Hungária nagyterme zsúfolásig megtelt

Gfoto.org

szépségét és felépítését, amelynek "disszonanciái" sok fülnek érthetetlennek tűnhetnének. Teljes odaadással hallgattam és figyeltem, hogy jön a disszonancia, de olyan csodálatosan adták elő, hogy én csak harmóniát hallottam. (A kórus programja: Pászti: "Csángó magyar szerelmi dalok"; Bartók: Balassi Bálint "A bujdosó" verse, és Kodály: "Forr a világ" kánon, Berzsenyi Dániel szövegére)

A Coral Hungaria remekelt

Gfoto.org

Március 31-én arra virradtam, hogy az AMH áprilisi száma rekord sebességgel megérkezett íróasztalomra. Atyám fia! Ez aztán egy mozgalmas hónap, ahogy az "eseménynaptárból" arról értesültem! Berobbantak az "Angyalkák" (a 47-tagú magyar ANGELICA leánykar), mégpedig a Malvinas ünnep, Nagyhét, Húsvét (óriási nyüzsgés) kellős közepébe. De előbb jön a rövid beszámoló néhány érdekes, egyéni eseményről: ki hova futott vagy honnan jött meg. (Az ANGELICA kórusról 1. bő beszámoló a mellékletben. Szerk.)

Farkas Nándor és Kemenes Edith - törött lábujjal de törve nem - pár napra Iguazúba repültek megünnepelni 11 éves házassági évfordulójukat. Bár éppen olyan jó kedvvel szaladgáltak a csodás vízesés körül, mint ezelőtt 11 évvel, azért mégis

örömmel vették tudomásul, hogy most már lifttel viszik fel és le a turistákat a brazil oldalon a Garganta del Diablo megtekintéséhez. Érdekes fényképsorozatot kaptunk tőlük. A szokott tájképeken kívül egy szokatlan képen, a bennszülött gyermekekről mesél nekünk.

A sok hazafias rendezvényen feltűnt, hogy Dr. Székács Miklóssal nem találkoztam. Azt hittem ő is valahol utazik, valamelyik gyermekét látogatja külföldön. Ezzel szemben csípőoperáción esett át, és hetek óta lábadozott, miközben otthonából interneten rendezte, intézte az ARS Hungarica dús programját. Rengeteg aprólékos, utolsó percben elhatározott változással az ANGELICA kórus programját is. Már örömmel látjuk, hogy visszanyerte a régi mozgékonyágát.

Punta del Estéről váratlan híreket kaptunk. Évek óta nem fordult elő, hogy a Húsvét előtti Nagyhét alatt áprilisban még lehessen úszkálni a tengerben... Legalább is Mitchell Zoe

és Gorondi Gábor tapasztalata alapján.

Európában ugyanakkor arról panaszkodtak márciusban, hogy nem lehetett már síelni, nem volt hó. Így tudjuk Orbán László értesítéséből, aki nem régen csalódottan érkezett meg Spanyolországból.

Gátiné Kata születésnapját március 26-án Florianopolisban töltötte. Egy argentin baráti csoporttal egy egyhetes bridszversenyen vett részt.

Húsvétra már ő is hazaérkezett, így április 10-én barátai nagy örömeire megünnepelhették itthon Buenos Airesben. Kívánunk neki még sok ilyen szép születésnapot.

b.-j.: Zaha Sándor, Monostoryné Ildikó és Gátiné Czanyó Kata

*

Más jelentős esemény is történt márciusban, amiről az AMH más oldalain olvashattok: Megemlékezés március 15-ről a Nagykövetségen (1. 2.o.), március 29-én, szintén a Nagykövetségen az "Eventos Internacionales" folyóirat első számának bemutatója, amelynek a magyar 1956-os forradalom és az arról készült DVD-film volt a témája (1. SP. 3.o.)

Két örömhírrrel zárok:

- Megszületett március 20-án Meleg Piroska második unokája, Deák Julieta, 3,730 kg, 49 cm, Deák Gábor és Mária Maza második gyermeke, a kis másfél éves Sofia húga, aki máris szeretne vele játszani! Szívvel gratulálunk a fiatal nagymamának és természetesen a boldog szülőknek!

- Megszületett az első Tass-Szentpétery unoka! Facundo Attila Santa María március 27-én reggel 9.45-kor, 3,700 kg-val érkezett, mint Fernando Santa María és Tass Andrea Erzsébet kisfia. Az újdonsült nagymamát, Tassné Szentpétery Juditot baráti körben a születésnap teáján a Hungáriában külön meggratulálták, és ehhez mi is csatlakozunk!

Trónörökös a boldog nagymamával!

AZ ARGENTINAI MAGYAR HÍRLAP TÁMOGATÓI

2005: Alapító Fővédnök: **Rubido-Zichy Hohenlohe Senta**

Alapító Védnökök: Alitisz Constantino - Eickertné Toinette - Gorondi István és Edith - Lomniczy József - Monostornyé Kövesligethy Ildikó - Möricz Istvánné - Papp Jenő - Takács István (+) - Zilahi Sebestyén - Zsuzsanna - Zombory István - Zöldi Márton

2005. folyamán kronologikusan bejött adományok: Dr. Farkas Ferenc - Dr. Némethy Kesserű Judit (U.S.A.) - N.N. - N.N. - Dr. Orbán László. *Nuestro agradecimiento especial a Alexis Pejacevich*2006-ban bejött adományok: Rubido-Zichy Hohenlohe Senta - Dr. Némethy Kesserű Judit (USA) - Zilahi Sebestyén - Zsuzsanna - Möricz Istvánné - Erdődy József - Dr. Farkas Ferenc - N.N. - Gorondi István és Edith - K.I. - Dr. Orbán László - Gosztonyi Attila - Luraschiné Földényi Judith - B.A. (Kanada) *Nuestro agradecimiento especial a Alexis Pejacevich*2007-ben eddig bejött adományok: Zombory István - Dr. Orbán László - Möricz Istvánné - Dr. Némethy Kesserű Judit (U.S.A.) - Zilahi Sebestyén - Zsuzsanna - Rubido-Zichy Hohenlohe Senta *Nuestro agradecimiento especial a Alexis Pejacevich*

Az Argentínai Magyar Hírlap és az egész magyar közösség nevében hálással köszönjük támogatásukat!

Magyarországi műgyűjtő vásárolna festményt kiemelt áron 19. és 20. századi magyar festőktől. offenbacherkinga@hotmail.com
mobil: 15 6646 4984Koloniális rendezvények képei megtekinthetők www.gfoto.org
G-FOTO fényképész rendezvények, bálók, esküvők, fotó kurzus. Gergő 4796-1392 15-5726-1192 info@gfoto.org

Az AMH szerkesztője hálással köszöni hirdetőinknek és előfizetőinknek hűségüket és pontosságukat támogatásuk megújításában! Jó olvasást egy további éven át!

"DESCUBRIENDO IMPERIOS"
Salida grupal: 16 de mayo 2007
San Petersburgo-Moscú-Praga-Viena-Budapest
Opcionales: Erevan. Atenas. Estambul
Av. Corrientes 922, 6º P, of. "34" Lineas rot : 4393-0456
bookingtravel@fibertel.com.ar**Hostería "La Esperanza"** Abierta todo el año. Atendida por su dueño húngaro **László János**
Cálida atención y trato familiar. Gran parque arbolado. Pileta de natación.
Av. Dra Cecilia Grierson 383 - Los Cocos, Prov. Córdoba
Tel.: (03548) 492016 - info@hosterialaesperanza.com.ar
Conózanos en: www.hosterialaesperanza.com.ar

Mert a szív nem ismer távolságot

Az Internet legnagyobb áruháza Magyarországra küldhető ajándékokkal és virágokkal

A Magyar Gifts nem egy közvetítő cég!
Magunk tervezzük, készítjük, szállítjuk és garantáljuk mindegyik rendelést.
Gyors szállítás egész Magyarország területére.
Kérdezze meg bármelyik vevőnket!

Magyar Gifts

www.magarygifts.com

Angolul és magyarul is

-Ha nincs internet kapcsolata-

Ingyenes rendelés, Észak-Amerikából, Kanadából: 888-353-0112
USA számunk elérhető minden országból: 925-283-6095

Squam
Crema dental multifunción con EDS y flúor
Protege su sonrisa diariamente

- Acción Antisarro
- Acción Antiplaca
- Acción Anticaries
- Protege el esmalte
- Previene la enfermedad periodontal

Gador
Al Cuidado de la Vida
<http://www.gador.com.ar>
PRESENTACION: Pomos multiaminados con 80 y 120 gramos.

Argentínai MAGYAR HÍRLAP

Az argentínai magyarok független folyóirata
Kiadó-szerkesztő: Haynalné Kesserű Zsuzsanna
Rovatvezető Bonczos Zsuzsa
Szerkesztőségi iroda: Bonapartiané, Graul Trixi
Luis Monteverde 3132 - (1636) Olivos - Buenos Aires
Tel./Fax: (54-11) 4711-1242 amagyarhirlap@yahoo.com
<http://epa.oszk.hu/amh>
www.hhrf.org/amh www.lamoszsz.hu/amh

Minden magyar származású gyereket szeretettel vár a

Zrínyi Ifjúsági Kör
(hétvégi magyar iskola)
Beisné Mocsáry Anni
4624-4461**Dr. Farkas Ferenc**
ügyvéd
Carlos Pellegrini 743
p. 10. of. 45
Buenos Aires
Tel.: 4322-0902
Kérjen órát**"Kiművelt emberfők által tenni nagy nemzetté a magyart!"****Dres. Constantino Miguel Alitisz y Silvina Laura Loria**
abogados
Libertad 480 2º piso,
en el horario de 14 a 18 hs.
4382-2990 y 4382-4895**Dra. Daniela Bordalejo Dr. Martin Puricelli**
Médicos Psiquiatras
Consultorio:
15-5325-2078 4823-9347**CARPINTERÍA Ricardo E. Göttig Vágó**
Naval - Bibliotecas - Restauración
Talla - Mueblería - Marquetería
Tel. 4746-2790 Cel.: 15-6502-2830
regmapex@yahoo.com.ar**HKK HUNGÁRIA KÖNYVBARÁTOK KÖRE - HKK**
KÖLCSÖNKÖNYV- ÉS LEVÉLTÁR
Hivatalos órák: Péntekenként 19 - 21 óra. Hungária Egyesület 1. em. - Pje. Juncal 4250, Olivos
Tel. 4799-8437
haynal@fibertel.com.ar2007. Júniusi lapzártá: május 10
Anyag és hírek beküldésére
4711-1242
amagyarhirlap@yahoo.comINTÉZMÉNYEINK
NUESTRAS INSTITUCIONES

IFJÚSÁGI CSOPORTOK - ACTIVIDADES JUVENILES

EMESE KULTÚRA ÉS IFJÚSÁGFENNTARTÓ TESTÜLET - ASOCIACIÓN CULTURAL EMESE, Patrocinadora de las Instituciones Juveniles Húngaras de la Argentina.
Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4794-4986 - emese_zik@arnet.com.ar
39.SZ. MAGYAROK NAGYASSZONYA LCSCS. - AGRUPACIÓN DE GUÍAS HÚNGARAS Nº 39 MAGYAROK NAGYASSZONYA. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4738-3183 - cynthipupi@yahoo.com.ar**18SZ. BARTÓK BÉLA CSCS. - AGRUPACIÓN DE SCOUTS HÚNGAROS Nº 18 BARTÓK BÉLA**. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4837-0161 - kerekesmartin@yahoo.com.ar**KÜLFÖLDI MAGYAR CSERKÉSZSÖZVETSÉG DÉL-AMERIKAI KÖRZET - DISTRITO ARGENTINA DE LA ASOCIACIÓN DE SCOUTS HÚNGAROS IN EXTERIS**. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. - matias@noblegrain.com (54-11) 4131-7136
REGÖS MAGYAR NÉPTÁNCGYÜTTES - CONJUNTO FOLKLÓRICO HÚNGARO REGÖS - Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-4740 - edibon1@yahoo.com**ZRÍNYI IFJÚSÁGI KÖR (HÉTVEGI MAGYAR ISKOLA) - CÍRCULO JUVENIL ZRÍNYI** - Colegio Húngaro. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4624-4461 - beisfami@yahoo.com.ar

MŰVÉSZET, ZENE, KULTÚRA - ARTE, MÚSICA, CULTURA

ARS HUNGARICA KULTÚRA- ÉS ZENETERJESZTŐ CIVIL SZERVEZET - ARS HUNGARICA, Asociación Civil de Música y Cultura - szekasym@xlnet.com.ar
- **CORAL HUNGARIA** - sylvialeidemann@fibertel.com.ar - Cuba 2445, (1428) Buenos Aires. Tel. 15-6134-1577 - www.arshungarica.com.ar**HUNGÁRIA KÖNYVBARÁTOK KÖRE KÖLCSÖNKÖNYV- ÉS LEVÉLTÁR - HKK - BIBLIOTECA HÚNGARA** - Pje. Juncal 4250, 1º piso. (1636) Olivos, Bs. As. Tel. 4799-8437 - haynal@fibertel.com.ar**MAGYAR SZÍNTÁRSULAT: ÁLOMGYÁR** a Hungáriában. zolyomikati@fibertel.com.ar

KLUBOK - CLUBES

HUNGÁRIA EGYESÜLET - CLUB HUNGÁRIA, Asociación Húngara en la Argentina.
Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-8437 / 4711-0144 - mzoldi@dls-argentina.com.ar**VALENTÍN ALSINAI MAGYAR DALKÖR - CORO HÚNGARO DE VALENTÍN ALSINA**. Av. Gral. Viamonte 2635, (1822) Valentín Alsina, Bs.As. Tel. 4244-1674**WILDEI MAGYAR EGYESÜLET - SOCIEDAD HÚNGARA DE WILDE**. Víctor Hugo 58, (1875) Wilde, Bs.As. Tel. 4252-0390 - amjlm1@yahoo.com.ar

ISKOLÁK - COLEGIOS

ANGOLKISASSZONYOK INTÉZETE (WARD MÁRIA) - COLEGIO MARÍA WARD. Calle 43 Nº 5548, (1861) Plátanos, Bs.As. Tel. 4215-1052**SZENT LÁSZLÓ ISKOLA - COLEGIO SAN LADISLAO**. M. Moreno 1666, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-5044 - sladislao@ciudad.com.ar

SPORT - DEPORTES

HUNGÁRIA VÍVÓ CSOPORT - ESRIMA CLUB HUNGÁRIA. Pje. Juncal 4250, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4461-3992 - henriette@arqa.com

EGYHÁZAK - IGLESIAS

"KRISZTUS KERESZTJE" MAGYAR EVANGÉLIKUS GYŰLEKEZET - IELU - CONGREGACIÓN EVANGÉLICA LUTERANA HÚNGARA "LA CRUZ DE CRISTO" - Amenábar 1767 - (C1426AKG) Buenos Aires. Tel. 4503-3736 - cvhefty@yahoo.com.ar**MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZ - IGLESIA REFORMADA HÚNGARA** - Cptn. Ramón Freire 1739, (1426) Buenos Aires. Tel. 4551-4903 / 15-5746-6505 - amerke@argentina.com**"MINDSZENTYNUM" ARGENTINAI MAGYAR KATOLIKUSOK EGYESÜLETE - ASOCIACIÓN DE LOS CATÓLICOS HÚNGAROS EN LA ARGENTINA** - Aráoz 1857, (1414) Buenos Aires. Tel. 4864-7570 - mindszentynum@yahoo.com.ar

INTÉZMÉNYEK - INSTITUCIONES

ARGENTINAI MAGYAR INTÉZMÉNYEK SZÖVETSÉGE - AMISZ - FEDERACIÓN DE ENTIDADES HÚNGARAS DE LA REPÚBLICA ARGENTINA (FEHRA) - Capitán Ramón Freire 1739, (1426) Buenos Aires. Tel. 4551-4903 - nvattay@aol.com**ARGENTIN-MAGYAR KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARA - CÁMARA ARGENTINO-HÚNGARA DE COMERCIO E INDUSTRIA** - Av. R. Sáenz Peña 720 piso 9º "E", (1035) Buenos Aires. Tel. 4326-5107 - info@camara-hungara.com.ar**MAGYAR SEGÉLYEGYLET "SZENT ISTVÁN ÖREGOTTHON" - ASOCIACIÓN HÚNGARA DE BENEFICENCIA "HOGAR DE ANCIANOS SAN ESTEBAN"** - Pacífico Rodríguez 6258 (ex 1162), (1653) Chilavert, Bs.As. Tel. 4729-8092 - hogarhungaro@hotmail.com**MAGYAR IRODALMI ÉS KULTÚRTÁRSASÁG - ASOCIACIÓN LITERARIA Y CULTURAL HÚNGARA**. Moreno 1666, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4799-5044 / 6141 - jakabterek@ciudad.com.ar**MHBK - MAGYAR HARCOSOK BAJTÁRSI KÖZÖSSÉGE - COMUNIDAD DE CAMARADERÍA DE LOS EX COMBATIENTES HÚNGAROS EN LA ARGENTINA** - Sargento Cabral 851, 1º A (1059) Buenos Aires Tel. 4328-8209 / 15-4949-9640**SZENT ISTVÁN KÖR - CÍRCULO DE SAN ESTEBAN**. Moreno 1666, (1636) Olivos, Bs.As. Tel. 4783-6462 - jakabterek@ciudad.com.ar**VITÉZI REND ARGENTINAI CSOPORT - ORDEN DE LOS CABALLEROS VITÉZ**. Capítulo Argentino. Tel/Fax (5411) 4715-2351 - nvattay@aol.com

VIDÉK - INTERIOR DEL PAÍS

BARILOCHEI MAGYAR EGYESÜLET - ASOCIACIÓN HÚNGARA DE BARILOCHE - Rolando 250, (8400) Bariloche, Prov. de Río Negro. Tel. 02944-461994**CÓRDOBAI MAGYAR KÖR - CÍRCULO HÚNGARO DE LA PROVINCIA DE CÓRDOBA**. Recta Martinelli 8611, Barrio Villa Belgrano, Córdoba. Tel. 03543-1557-6631 - gabor.banati@gmail.com**SANTA FE-I MAGYAROK TÁRSASÁGA - AGRUPACIÓN HÚNGAROS DE SANTA FE (CAPITAL)** - 9 de Julio 6345, (3000) Santa Fe. Tel. 0342-469-5500 - adorjan@ciudad.com.arAtención:
Rogamos a los responsables informarnos de errores o cambios. Gracias.- A megjelent írások nem fejezik ki szükségszerűen a szerkesztő véleményét, és azokért minden esetben szerzőik felelősek.
- Kéziratokat, fényképeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Javítás és rövidítés jogát fenntartjuk.
- Szabályosan gépet, kijavított, és e-mailen beküldött írások a közlésnél előnyben részesülnek.
- Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közlünk.APRÓHIRDETÉSEK
CLASIFICADOS**Tortas húngaras:**
Recetas Sra. de Bakos
Tel. Pablo 4799-3482
Baby-sitter - Kerekes Cili
4837-0161 vagy 15-6587-4261
¿DOLORES? ¿CONTRACTURAS?
Csilla Vágó Masoterapeuta
15-5478-3441 4792-2452
Esta edición fue impresa en
IMPRESA ALFA BETA S.A.
4522-1855

EMLÉK AZ ANGELICA LEÁNYKAR BUENOS AIRES-I LÁTOGATÁSÁRÓL 2007 ÁPRILISÁBAN

Gráf Zsuzsanna bemutatkozik

Amikor a Buenos Airesben vendégszerepelt 47-tagú ANGELICA leánykar már hazament Magyarországra, a néhány napig tovább itt-tartózkodó karnagyuk, Gráf Zsuzsanna hajlandó volt egy gyors interjúra a szerkesztővel, ami azért is szerencsés körülmény, mert ez volt első látogatásuk közöttük.

ARGENTINAI MAGYAR HÍRLAP: Zsuzsa, hogyan lehet zeneélményt leírni, akár szavakban, akár szövegben – lehet-e ezt egyáltalán?

Gráf Zsuzsanna: Nem egészen értem, hogyan képzeled el a leírást: megvalósítani? Vagy leírni kottafejekben?

AMH: Nem! Leírni úgy, hogy *milyen* az a zene? Mit vált ki belőlünk?

GZS: Hát azért le lehet írni. Véleményem szerint minden zenének van egyfajta mély tartalma, és talán attól van az, hogy ezek a lányok ilyen szép kifejezően tudnak énekelni, hogy a sok technikai dolgon kívül - a hangmagasság, a ritmusok, stb. - azon kívül a zenének a *tartalmával* foglalkozunk. Tehát minden hang, minden zene valamit jelent, és az a világból jön, ezek a hangulatok, történések, beleképzések, vagy bármi, és ha ezt valamilyen módon meg tudom érteni velük, hogy *mit jelent* ez a zene, akkor tudják igazából visszaadni, és akkor keletkezhet a koncerten egy olyan hangulat, amitől varázsos pillanatok tudnak kialakulni. Volt egy tanárom a Zeneakadémián, aki azt mondta, hogy minden koncerten, ha van egy olyan pillanat – akkor - *ez igen!* Akkor már megérte az egész! Mert nyilván örökké nem lehet a csúcsponton tartani azt a pillanatot... Ez mind a zenének a leírása, tartalma, amiről beszélünk.

AMH: Azt hiszem, hogy egy kulcsszó nekem is a *hangulat*. Mert most nem annyira arra gondoltam, hogy tudod a zenét átadni a kórus tagjainak, akik hát ezt szívvel-lélekkel teszik, hanem mit vált ki a publikumból?

GZS: Ugye mi nagyon sokat koncertezünk, és mindig különbözőféle emberekből összetevődött közönség ül a teremben. Olyan érdekes, hogy én, amikor vezényelek koncertet, a *hátamon érzem* a közönséget, hogy érti-e vagy érzi-e, amit csinálok. Ezt nem tudom megmagyarázni, ez egész különleges érzés, hiszen mindenki csöndben van, de mégis egy hangulatot árasztanak. Mert én érzem, hogy az a közönség vevő rá, vagy nem annyira, vagy talán már unja egy kicsit, vagy még nagyon várja, hogy legyen több... Ez az, amit leírni szavakkal nagyon nehéz, de megvannak ezek a benyomások... Szóval az, amit mondtál: a *hangulat* nagyon fontos!

AMH: Mindez tulajdonképpen: érzelem?

GZS: Tele, tele érzélemmel! Nagyon sokan csinálják úgy a szakmában, hogy precízen, pontosan hangokat, ritmusokat adnak, és sajnálják belőlük az érzelmet. Én azt szoktam mondani mindig, hogy én azért nehezen adok mindennap egy koncertet, mert minden este *behalok* egy előadásba. Mert ha nem, akkor nem érte meg az egész. És akkor másnap újból fölpumpálni? Újraleszteni a darabot?! Azért hoztuk ide pl. 5 koncertre vagy 52 művet, hogy ne kelljen mindig ugyanazt énekelni. Mert egyvalami megvolt, és akkor azt el kell tenni, hagyni kell, és aztán másnap egy másikat előveszek, és abba éljük bele magunkat.

AMH: Nem függ nagyon sok az interpretációtól, vagyis attól, ahogy a kórus követi a karnagyot, a karnagy saját interpretációja szerint?

GZS: Dehogynem! Szokták is mondani, hogy a kórus a karnagy tükörképe, hisz tulajdonképpen mindent a vezető jelenít meg, és ha benne van erő és szuggesztívó, akkor át tudja adni. És visszajön az egész. Ez egy ilyen örök körforgás-körforgalom: amikor adok, kapok, adok, kapok - és egy-egy rezdülésre, ahogy reagálnak... Dehát ez azért hosszú éveknél a munkája, míg ez ilyen művészi szinten kialakulhat, és nem sok kórus jut el oda, hogy ezeket a mélységek megérezze!

AMH: Viszont ezek mind fiatal lányok. Hány éve vettek őket kezelésbe?

GZS: 18 éve alapítottam ezt a kórust, amikor a Zeneakadémia elvégzése után módomban volt egy zenei tagozatú gimnáziumot kialakítani. Kodály Zoltán ugye valamikor megálmodta, hogy legyenek a zenei általánosok, amit ő Kecskeméten meg is alapított. Én ennek az elsőnek kvázi folytatásaként akartam, hogy a gimnáziumban is több óraszámú magasabb zeneelméleti képzésben részesülhessenek a diákok, és ezeket a lányokat én mind tanítom

a gimnáziumban. De a jó fele már természetesen érettségizett és tovább tanulnak egyetemeken, Zeneakadémián, ELTE-n, nyelvszakokon, közgazdaságin, mindenfélén, és nem is kérdés, hogy ne jöjjenek a kórusba vissza. Tehát ez az egész az én művem, vagyis, hogy az első gyerektől kezdve mindenkit tanítottam vagy tanítok jelenleg is, és akkor így mélyen közös nyelvezetre jutunk...

AMH: Egy bizonyos kor után aztán kiválnak?

GZS: Hát azért mindenki nem tud bennmaradni, de otthon 75-en vagyunk a kórusban, 15-től olyan 27-28 évesig. Az átlag olyan 22-23-24 éves, és ez egy nagyszerű folyamat: bejönnek a kis elsősök, 14 éves korukban, minden évben beveszek 6-7-8-at, akik akkor beülnek a nagyok közé és így egy ilyen „történelemben” ülnek be. Azt hónapok alatt átveszik – és így folytatjuk. Gyorsan dolgozunk. A repertoárban vagy 500 mű van, úgyhogy nagyon sokat csinálunk...

AMH: Amikor a hangulatról beszélünk: befolyásol-e téged a hangulat, amit a publikum részéről érzel arra, hogy esetleg rögtönözve cseréj valmit a programon?

GZS: Hát a programon nemigen lehet, mert az általában megjelenik már előre, hanem talán egy kicsit a pillanatnyi hangulaton. Megmondom őszintén, hogy talán még nem is volt olyan eset, hogy ne éreztem volna: nagyon nagy szeretettel és emocionálisan, készen figyelik és reagálnak a zenékre. Ha meggondolom, talán tényleg nem volt a 18 év alatt az, hogy ne érezte volna meg a közönség, hogy milyen őszintén és milyen tisztelettel adjuk át nekik ezt a zenét.

AMH: Az utolsó 18 év alatt, amióta ezt a kórust megalapítottad volt-e olyan kimagasló élmény, amely aztán valóban maradandóvá vált?

GZS: Hát nagyon sok volt! Ezt tényleg nehéz lenne felsorolni, mert ez változik, ahogy múlnak az évek. A zenéhez való viszonyom is változik, sőt állandó változásban van. Volt egy időszak, amikor a romantikát szerettem nagyon. Érdekes, ami most van. Most volt ez a két nagy évforduló: tavaly Bartók év, idén Kodály. Tavaly, amikor a Tavaszi Fesztiválon felkérésre egy önálló koncert keretében elénekeltük az összes Bartók kórusművet és még A Falut is, amit Bogányi Gergely zongoraművésszel együtt játszottunk, akkor az valami olyan teljességet adott nekem, hogy nehéz kifejezni. Mert ahogy múltak az évek, elkezdtem – hogy is mondjam? - egyre inkább a szövegekkel foglalkozni. És a szövegek valami döbbenetesek! Az Akadémia elvégzésekor, érdekes, ez olyan - természetesebbnek tűnt. Most érzem meg a mélységeit ezeknek a szövegeknek, mint például „*csak azt mondd meg rózsám, melyik úton mégy el...*” Hihetetlenül gyönyörű szövegek! Az idén pedig a Kodály év kapcsán szintén majdnem az egész kötetet elénekeltük már; abban is mennyi szépség! Az egész történelem benne van! Mikor azt mondjuk, hogy „*mi elmegyünk Boldogasszony kis kertjébe*”, vagy az a Lengyel László, vagy Arany János versére írt Csalfasugár - szóval annyira csodálatosak! Ezeket mindig aprólékosan megbeszélésem a kórusral, hogy hogyan fogalmazza meg a zeneszerző a szöveget. Azt szeretném, váljék számukra is olyan hatalmas élménnyé, mint személyesen az én számomra is!

AMH: Tudtommal több ízben nyertetek nemzetközi versenyeken.

GZS: Ezen a téren is volt rengeteg élmény. Nyolc nemzetközi kórusversenyt megnyertünk - el sem tudom mondani azokat a pillanatok, amikor kihirdették az eredményeket... Mert hamar ilyen nyilván látványos versenyben az ember részt vesz, mégpedig sikerrel, és nyer - hát az valami nagy öröm, mert sikerült! Ezekből is a legnagyobb volt 2005-ben az Athéni Kórus-Olimpián: ott nemcsak a kategóriát nyertük meg, hanem egész kórusnak járó nagydíjat, és ezért Olimpiai bajnokok lettünk! Nagyokat sirtunk-nevettünk, öleleztünk... Aztán voltak olyan felejthetetlen pillanatok, mint mikor a Párizsi Notre-Dame-ban énekeltünk egy misét. Ez valami fantasztikus volt! Ott is magyar művet ismertettünk: Kocsárdnak a miséjét énekeltük.

AMH: Fontosnak tartod a magyar szerzők terjesztését külföldön?

GZS: Nagyon fontosnak tartom, főleg azt, hogy a mai magyar szerzőknek a műveit nagyon mélyen és átélten interpretáljuk. Így aztán adódik, hogy nagyon sok szerző írja a kórus számára a művet, például Csíky Boldizsár, Gyöngyös Levente, Orbán György, Kocsárd Miklós - szóval sokan!

AMH: Ezek kevésbé ismert művek?

GZS: Igaz ritka pillanatok, amikor nekem odaad egy zeneszerző egy kottát, hogy ezt írta *nekem!* Nem tudom sehol meghallgatni, nem is akarom, hanem *nekem kell megfejteni* a kotta *mögött* mi van... Ezek a nagyon fontos dolgok! Ha az embernek nincs fantáziája vagy nincs művészi elképzelése, akkor a hangokat éneklile meg a ritmusokat, és az *nem zene még*. Az még semmi. Hogy ki mit érez bele, az teszi! Ezek a pillanatok érnék oly sokat. Nem csak a verseny nyermények!

AMH: És ezeket megörökítitek?

GZS: A lányok valóban döbbenetes tudnak dolgozni, amikor egy CD-t fölveszünk! Mert azért nagyon nehéz feladat, hogy a piros lámpára mit és hogy és pontosan akkor és ott, és ötször egymásután, és végig mindenre intenzíven figyelni - ez borzasztó nehéz, és annyira szépen megcsinálnak mindent, hogy talán ezek a legszebbek az élmények közt.

AMH: Noked nagyon szép a dikciód, ahogy beszélsz. Ezt Te tudatosan tanítod, átadod a tanítványaidnak a kórusban? Mert föltűnő volt, hogy milyen gyönyörűen vetítik előre a szavakat, amikor énekelnek.

GZS: Igen, ezt nagyon fontosnak tartom, mert sok kórusnál nem érteni egyáltalán a szöveget. Pedig a zene a szöveggel együtt érvényes, tehát attól különbözik meg egy hangszeres zenétől egy kóruszene, hogy ennek *szövege van* - és valamiért van szövege! Azért írták énekhangra. Ezért nagyon fontosnak tartom. Itt is a pre-vencióval állok eléjük: hogy ha ki akarjuk fejteni, akkor ki kell mondani. Természetesen sok technikai föladatot is végzünk, hogy így nyissa, meg úgy nyissa, de a főcél mindig az, hogy érthető legyen, és hogy hogy frazeálja azt a zenét!

AMH: Általában el van terjedve az a magyar nyelvről, hogy nem különösen simulékony a zenéhez. Erről mi a véleményed?

GZS: Ez csak akkor fordul elő, ha például más nyelvre írt operát magyarul énekelnek: ahhoz valóban nem jó a magyar nyelv. De ha magyar verset írsz meg zenében, akkor viszont ez nincs! A fordításokat én sem szeretem. Egy Schumann nyilván németre írt, akkor a zene az olyan. Mi tényleg nagyon sok nyelven énekelünk, Rachmaninovot oroszul énekeljük, szóval mindent eredetiben, ahogy kell. De ezek az ősi magyar dallamok - hát bizony, ezek meg más nyelven nem jók! Nagyon sok Kodály művet lefordítottak angolra, nagyon jól, de abszolút nem azt hozza vissza. Ilyesmit például, mint „*kis bokor ne hajts még*” - ezt a ritmust *nem lehet más nyelven énekelni!* És a ritmust is... érezni kell...

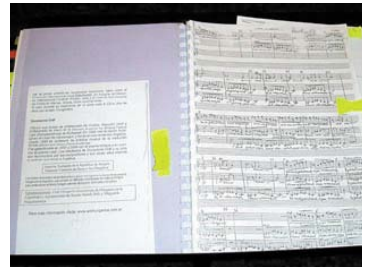
AMH: Mi a véleményed Argentínáról - úgy dióhéjban?

GZS: Hát nagyon, de nagyon jó. Komolyan mondom: annyira el vagyunk telve és annyira kedves fogadtatásban volt részünk! A vendéglátók, az emberek, a sok-sok magyar ember - el kéne olvasni az SMS-eket, amiket írtunk haza állandóan. Legtöbbször azt írtam, hogy itt van egy Magyarország, amiről nem tudtunk mi, nincs meg a híre otthon! Itt az emberek a hagyományokat őrzik és tovább viszik, szemben a mai Magyarországgal, ahol már ez nem sikk, nem eléggé divatos... Hát ahogy ezek a cserkészfiúk odajöttek, és ahogy tudtak a lányokkal beszélni - ez manapság már a világban sajnos ki akar halni. Pedig én is pont ezt akarom a lányokban és a fiatalokban a zenén keresztül megőriztetni! Hiszen Kodály Zoltán mondta, hogy a hagyományokat, meg egy népnél a kultúráját nem továbbvinni kell, hanem újra meg kell tanulni ahhoz, hogy tovább tudja adni. Ez nem megy ösztönösen senkinek! Azt meg kell tanulni és arra mi, a felnőttek vagyunk hivatottak, hogy az ifjúsággal megtanítassuk. Úgyhogy életünk egyik legszebb hetét töltöttük itt, ezt mondhatjuk őszintén.

AMH: Én csak annyit akarok hozzáfűzni, hogy a ti látogatástok maradandó emlék nekünk, és nagyon köszönjük, hogy itt voltatok.

GZS: Mi is nagyon nagyon köszönjük, és nagyon örülünk, hogy ez így sikerült és reméljük, talán még fogunk találkozni!

AMH: Minden bizonnal. Köszönjük a beszélgetést!

AZ ANGELICA LEÁNYKAR BEMUTATKOZIK

Húsvéti hangverseny a Hungáriában Egy igényes szakértő elégedett véleménye

Húsvét vasárnapján nemcsak a Hungária tagsága, hanem az egész magyar kolónia megköszönhette a Hungáriának és az Ars Hungarica szervezőinek együttes ajándékát: az Angelica kórus koncertjét, akik első ízben látogattak el Magyarországról Argentínába. Negyvenhét szép fiatal leány csiszolt, kiegyensúlyozott hangjait hallhattuk Kodály, Bartók és két modern magyar zeneszerző műveinek előadásában.

Orbán György és Csíky Boldizsár méltó utódjai a kodályi stílusnak, amely szinte meghódította a világot, és új életre keltette a zeneirodalom egy már-már elhanyagolt művészetét, a kóruséneklést.

Kodály óta ennek Magyarországán különösen nagy fontossága van, hiszen rajta keresztül ismerkedtünk meg az igazi népi zenével.

Gráf Zsuzsanna nagyon mértékletes karnagy, apró, kicsi mozdulatokkal is varázslatos színeket csalt ki a lányok hangszálaiból. Persze nagyon érezni nemcsak a nagyszerű iskolát, amit kapnak, hanem azt a szeretetet, ahogyan énekelnek! Ez talán különösen hangzik, de minden hangon, minden frázison érezni lehetett az örömet, hogy megmutathatták: *mi így tudunk!... És ez nem kevés.*

Ha most még arra is gondolunk, hogy az iskolatánításon *felül* még kétszer hetenként 2-2 órát járnak próbára - bizony csak irigykedve hallhatjuk az eredményt. Nagyon megérdemelnének egy hosszabb elemzést!

Igazán nagyon szép hangverseny volt, jó volna, ha máskor is ellátogatnának.

Kurucz László

A KÓRUS VÉLEKEDIK ÚTJÁRÓL

„Elindult 47 lány. Nem tudta, hogy mi vár rá.” Ezzel a két mondattal kezdtük vendéglátóink számára írt búcsúdalunkat. Alig három hete, a ferihegyi repülőtéren az aggódó családtagoktól búcsúzkodva nagyon távolinak és idegennek tűnt még annak a gondolata is, hogy másnap reggel megérkezünk Argentínába. Tizenöt óra utazás után, a föld másik oldalán azonban mégis úgy éreztük, mintha hazaérteztünk volna.

A Buenos Airesben töltött hét nap alatt annyi szépet éltünk át, hogy ha megkérdezik tőlem, mit élveztem a legjobban

- a válaszom nagyon egyszerű: azt a hét napot. Élveztem az országot, a várost, a magyar közösség tagjaival eltöltött minden percet, Magdi főztjét, a hol vizes palackokkal, hol egy kedves vèrszel érkező cserkészeket, a kórus minden tagját, kicsit és nagyot, altot és szopránt, a délutáni próbákat, a koncert előtti izgatott kottarendeztetést, a koncertek hangulatát, a közönséget, az esti véget nem érő beszélgetéseket... Egyszerűen - mindent, amit reggeltől estig átélhettünk Veletek.

Szomolányi Janina

A 47 lány nevében, az egyik a 47-ből

A méhkirálynőt hűségesen követő méhikék bátran küzdöttek a bosszantó szúnyoginvázió ellen... (I. csoportképet a HUF I. oldalán)

Magyar Tér Székelykapu

... de már gyülekeztek az éhes méhfarkasok...

A rádióban megtartott közös koncert (egy levél)

Kedves Sylvia, kedves Coral Hungaria!

Most érkeztem haza a kórusom próbájáról, és el kell mesélnem: egy hangot sem énekelünk, hanem végig az élményeinkről, Rólatok beszélgettünk, és nosztalgiával emlékeztünk a Nátatok eltöltött fantasztikus napokra! Neked Sylvia és kórusodnak is szívből köszönjük, hogy találkozhattunk és együtt énekelhettünk, hiszen a próbán felcsendülő

őszintén viszed át kórusodra! A kórus tagjain érződik a zenei és technikai igényesség és hozzá párosul az emberi belső tartalmasság is! Nagyon jó volt hallani, hogy ilyen távolságban Magyarországtól működik egy olyan szellemiségű

kórus, akinek a zenei anyanyelve az ősi magyar népzeneből merít. Bizunk abban, hogy hosszú ideig nem felejt el a két kórus egymást, és hogy a jövőben még fogunk közösen énekelni.

Kívánok nektek további szép sikereket, eredményeket, és hogy még nagyon sokáig őrizzék a magyarságot, a magyar autentikus kórusművészetet, és Bartók és Kodály remekeit!

Gráf Zsuzsanna, Budapest

„Argentínába is az út Kösze gről vezet...”

Ezzel a mondattal zárta köszöntőjét a köszezi alpolgármester a Gráf Zsuzsanna tiszteletére szervezett ünnepségen, amelyre családtagok és barátok gyűltek össze, hogy együtt örüljenek Zsuzsa Liszt Ferenc díjának 2007 márciusában Budapesten.

Argentína fővárosában érttem meg az Angelica leánykar útjának kísérőjeként, hogy mennyire igaz ez a zárszó. **Domonkos László atya**, aki Buenos Airesben nagy köztiszteletben állt, élete utolsó éveit Köszezen töltötte jó barátságban a Gráf családdal. Sok szeretettel mesélt az argentin-magyar közösségről. Talán innen gyökerezett az a vágy, hogy azt a sok szép egyházi éneket és magyar dalt, amelyek Budapest legjobb templomaiban és koncerttermeiben is magasba szálltak már az Angelica leánykar tolmácsolásában, elvigye a kórus Buenos Airesbe. Biztosak voltunk abban, hogy a Kodály, Bartók és Csíky Boldizsár dalok, amelyekben hol természeti szépség, hol az emberi élet örömteli vagy drámai pillanatai fogalmazódnak meg, sokat jelentenek majd az Argentínában élő magyarok számára. A kórus azért indult útra, hogy adjon, *ám nem is sejtette, hogy mennyi mindent fog kapni.* A kedves fogadtatás és törődés mellett milyen sokat jelent az az öröm, ami a koncertek alatt sugárzott az arcokról! Milyen jólesik az, hogy Kodály Esti dalának hallgatása közben ugyanazért jelenik meg könnycsepp az Argentínában és a Magyarországon élő magyarok szeme sarkában. Nem számít, hogy az egyenlítő és egy óceán választja el az országokat.

Nagyon otthonosan éreztük magunkat

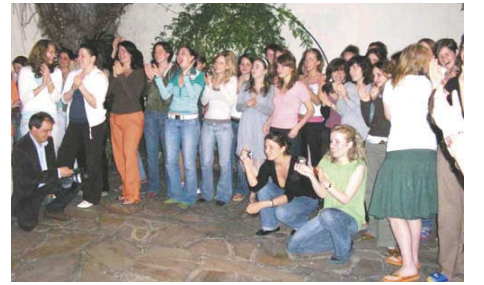
Cserkészies éjjeli szállás a Mindszentynum nagytermében

b.-j.: Leidemann Sylvia, Paál Magdi, Dombay Jenci és Regina mindenben részt vettek

Buenos Airesben. Segített minket Regina, anyanyelvünkön tehettünk fel kérdéseket Jenci bácsinak, Sylviának, Magdinak, Trixinek, a cserkészfiúknak és lányoknak.

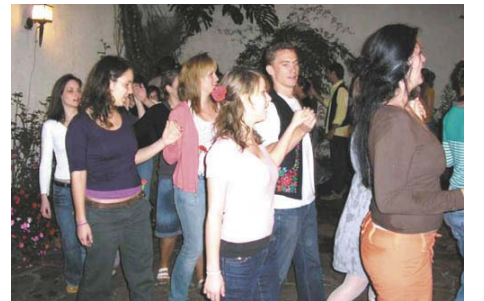
Hibátlan magyarsággal köszöntötték a kórust, amerre csak járt, és nemcsak az

idősebb generáció, hanem a 47 szép virágszál tiszteletére és örömeire összegyűlt fiatal emberek. Életük legszebben megkomponált húsvéti locsolását élhették át a kórustagok a Mindszentynumban: a fiúk maguk írta zenés köszöntése és virágok átnyújtása után bizony előkerültek a

szódás üvegek. Mindezt közös éneklés és gyertyafényes körjátékok követték. Kórus lévén, az éneklésben méltó párjai voltunk a cserkészfiúknak, de a játékok terén van mit tanulnunk tőlük. Legfőképpen azt,

Népijáték: Elfogyott a krumpileves...

hogy játszani jó és érdemes, mert az nagyon sok örömet jelent, és kiválóan nevel a társas együttlét harmonikus alakítására, ami olyan fontos az ifjúság számára!

Köszönjük mindenkinek az érkezősünetet megelőző sok munkát, a gondoskodást, a kirándulásokat, a városnézést, a sok szép felejthetetlen élményt.

Reméljük, hogy Sylvia és Zsuzsa művészi együttműködése folytatódik, és ezt az első találkozást több is követi.

Kösze Zsuzsának jelenti a gyökereket. Mindannyiunknak van egy ilyen városa, falva Magyarországon, akárhol élünk is a világon. Az út akár csak érzelmeinkben, akár a valóságban mindig visszavezet oda, ahonnan indultunk. Erőt és utat találhatunk belőle ugyanúgy, ahogy a hagyományainkban. A valahova tartozást, a hagyományok szeretetét, amely a magyar lélek sajátossága, Argentínában a magyar közösség példamutatóan őrzi.

Sas Annamária, kísérőtanár

Egy gyönyörű utolsó koncert után a megható kivonulás a Nuestra Señora de la Victoria templomból

Búcsúvacsona: b.-j.: Fóthy Zsuzsi, a szerkesztő, Gráf Zsuzsanna, Döryné Széchenyi Ilcsi, Szőnyi Ferenc (aki Magyarországról végig kísérte a kórust argentin útján), Bobrik György és a vendéglátó Fóthyne Balogh-Kovács Judith

A BUENOSIAK IS NYILATKOZNAK - csak röpke egy hét volt... (2007. ápr. 6 - 13)

Izgatott hívatást kapok: Leidemann Sylvia értesít arról, hogy megérkezett a 47-tagú leánykórus és hogy jó lenne, ha „a helybeli fiatal magyar legények elmennének fogadni őket”... Nem volt nehéz meggyőzni arról, hogy menjünk. Egy-két telefonhívás és elindultunk öten (ezen túl a komité) a Mindszentynum felé, ahol valóban „vártak”. Picit azért izgultunk: 47 lány egy csapásra...

A komité gondoskodott a fogadásról, néhány kirándulásról, jó partikról, és a húsvéti locsolásról is. Mindig valami szép és eredeti meglepetéssel próbáltuk éreztetni velük, hogy jó helyen vannak! És ennek lett is eredménye!

Gyakran láttunk a 47 leány arcán ragyogó mosolygást, pirulást, még könnyezést is. Mindenféle érzelmek voltak. Olyan rendkívüli energiahullám alakult ki köztünk, hogy szinte nehéz volt nem mellettük lenni néhány esti koncerten...

Megihlettek. Verset irtunk, énekeltünk nekik. (Igen! Merészen sikerült eléjük állni, dalolni, még annak ellenére is, hogy 47 *angyali hang* állt ott szemben velünk...)

Szerenáda, tapsok, éneklés, táncolás, népi játékok, táncok... annyi minden történt és annyi minden osztottunk meg, hogy nehéz szavakkal elmagyarázni az elmúlt hét érzéseit.

*

Dehát sorjában: Megérkeztünk a Mindszentynumba, ahol arányunk szerint mindenegybes komitétagra majdnem 9 lány jutott. A lányok azonnal eldaloltak nekünk egy csábító éneket, és azután leültünk beszélgetni. Több csoport alakult, ahol minden egyes fiú 8-10 lánnyal kellett szembesülni... Meséltük, milyen a magyar kolónia, mi minden van itt. Ők is egy kicsit meséltek Magyarországról, közös ismerősöket is találtunk, amiért többször elhangzott a „milyen kicsi a világ” mondatocská...

Gondoltuk, hogy ez az első találkozásunk lesz az egyetlen lehetőség, hogy ennyire közel kerüljünk a lányokhoz, mert ezután nyilván teli lesznek programokkal. De nem így volt. Leidemann Sylvia és Gráf Zsuzsanna sok lehetőséget nyújtottak újabb találkozásokra. A lányok is hívtak: Ugye, jöttök holnap? Ugye, találkozunk még? A komité válasza: „Majd meglátjuk” – hiszen nem tudtuk, mennyire avatkozhatunk bele a programjukba... De a karnagyuk és kísérőjük nagyon nyitottak és megértők voltak. Ezt mi is nagyon értékeltük!

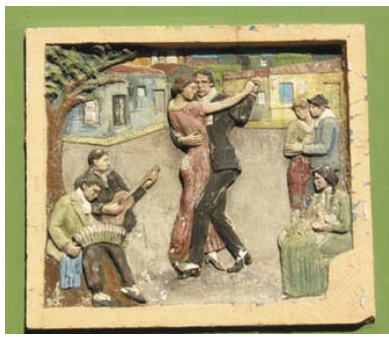
A Tigre-i kirándulásuk után tangóest-

A Deltában hajóbuszszal közlekednek
Idillikus tájak láthatók

re mentünk. Aggódásunk az volt, hogy nem igazán tudunk mi tangózni, ezért külön-külön mindenki otthon „készült”, videókat meg zenéket hallgattunk, hogy mégis valamennyit mondhatunk vagy táncolhassunk aznap este. Mindenki megtanult egy-két lépést, és azt jártuk az est folyamán. Vicces volt, hogy a nagy teremben mennyi magyar lány volt! Sok argentin fiatal-öreg is közeledett hozzájuk. A helybeli emberek nagyon fölfigyeltek rájuk.

A vasárnapi előadásuk a Hungáriában káprázató volt. Mi hátul álltunk, erős tappsal és „hullám-köszöntéssel” köszöntük meg előadásukat. A Himnuszt is együtt elénekeltük, igazán megható volt...

Aznap este vacsora és egy újabb meglepetés. 2 Regös-pár előadta a Kalotaszegi és Mezőségi táncokat... mert a lányok

naponta unszoltak, hogy muszáj lesz valamikor a Regösöknek is táncolni, és erre is elérkezett a pillanat. Utána táncot rögtönöztek. Nagyon szép érzés volt ezt levezetni... Szülők, idősek is, figyelték a hirtelen kialakult nagy vidámságot. Még néhány népdalt is énekeltünk... Gyönyörű volt!

Bizony nem könnyű egy táncot lezajlása alatt ennyi lánnyal egyszerre foglalkozni! Voltak Dunántúli ugrós táncok, és Moldvai táncok. A lányok buzgón megmutatták, hogy milyen vidámak tudnak lenni!

Hétfőn az Evangélikus Egyházban

Éneklés után jött a várva várt Master Class

tartottak előadást. Addigra már többen visszajöttek a húsvéti utazásukból, így nemcsak a komité jelent meg, hanem a fiúcsapat többi tagja is. Egy újabb meglepetést készítettünk. „Ezeket a szép virágokat senki sem locsolta meg!” - mondtuk magunkban... Húha! Nem mehetnek el anélkül, hogy őket ne öntöznék meg! Ezért a 18 sz. Bartók Béla vezetői a Mindszentynum kis kertjében megtartották ezt a szép magyar hagyományt. Éneket készítettünk, locsoló-versikét, és „finom parfümöt” is vittünk. De olyan sokan voltak, hogy gondoltuk: egy kis szódavízzel könnyebb

lesz ennyi lányt egyszerre megöntözni. 7 üveg szódavizet ürítettünk ki aznap – és így *mindenkire* jutott... még kedves

kísérőjükre és karnagyukra is! Aztán egy szép, illatos piros szegfűszálat kapott mindenegyes lány, viszont a karnagnak egy csokrot nyújtottunk át (nehogy „barbár” viselkedésünk miatt megtiltsa következő látogatásunkat!) Kórjátékok, népijátékok, sok-sok éneklés!

"Hát mégsem barbárok!"

Elérkezett a puszik ideje!

Kedden békén hagytuk őket. Ők elmentek La Platára. Nekünk meg munkahelyünkön és egyetemen kellett „mellékfoglalkozásunkkal” törődni.

Szerdán viszont Kerekes Miki, a komité idegenforgalmi vezetője és Bonapartian Dini, a komité külügyminisztere város-

Magyar lányok az belvárosi Obelisco tövében

nézést szerveztek. Este előadásuk volt a városban, közösen a Coral Hungáriával. A komité elnöke (Collia Alex) képviselte a fiatalokat, mivel Regös-próba is volt aznap este. Mégis később sikerült egy pár órára csatlakoznunk a lányokhoz a pizzázóban, ahol vacsoráztak.

Csütörtök este a záró koncertjükre a komité sajnos nem mehetett el, mert a *búcsúbuli* kellett megszervezni! Igenis! Asado, zene, jó hangulat elég későig... ill. hajnalig. Argentin zenére táncoltunk. Magyar zene is volt, meg tangó, flamenco... Igen változatos és vidám utolsó estét töltöttünk együtt.

Mennyi hús!

Még táncolni is tudnak!

Az "enyhe" lánytűtengés még a virgonc legényeket is elbágyasztotta...

Az esti DJ - Demes Sanyi - kitűnően és igen szakértően választotta a számokat. Fóthy Gyuszkó sem maradt hátra... Mély basszus hangjával közismert jazz és *negro spirituals* énekeket szólózott, és a lányok kísérték - angyali hangjaikkal...

A hajnali szeretetkőr

Dehát ennek is vége lett. Lassan mindenkiben egy kis nosztalgias érzés keletkezett: „Vége a szép álmoknak? Miért lett ilyen rövid ez az út? Találkozunk még egyszer?” - Több ilyen kérdés merült fel mindenkiben.

Sylvia is végig élvezettel követte a fiatalok hancúrozását

Elég „korán”, már napsütésben mentünk el a Mindszentynumból. De nem aludni mentünk, hanem gondoltuk, hogy egy utolsó szép meglepetéssel boldogítjuk a lányokat. Egy Pufi, komité *belügyminiszter* kocsjával kimentünk a reptérre, egy utolsó ölelésre, egy utolsó búcsúra.

"Ott vannak a fiúk!"

Felmentünk a reptér 1. emeletére és föntről néztük őket. Szép lassan a lányok felkukkantottak és látták, hogy ott vagyunk! “Ott vannak a fiúk!” Mindenki felnézett és ott álltunk szép sorban. A lányokban spontán elindult egy szép dal éneklése. Mintha egy angyalsereg szállt volna le a reptér óriási termébe. Gyönyörű érzést keltett bennünk... Így búcsúztunk – újból, még egy utolsó dallal. Az utasok, a személyzet felfigyelt erre, emberek közeledtek, nézték ezt a szokatlan, de gyönyörű ifjúságot.

Egy szempillantás – és a lányok már elmentek... És velük együtt az egyhetes szép álmunk, élményünk is vége lett. Sokan könnyeztek, sokan gyorsan elindultak a kijárat felé, hogy ne legyen olyan fájós a távozás...

A komité egynapos gyászt tartott... De máris újabb meglepetést készít az Angelica kórus tagjai részére...

Bonapartian Edi
A komité *krónikása*

